

POVODÍ VLTAVY

 Povodí Vltavy, státní podnik Holečkova 3178/8, 150 00 PRAHA 5		PRACOVISTĚ : Oddělení projektových činností Litvínovická 709/5 370 01 České Budějovice tel.: 387 683 111
VYPRACOVAL : Ing. Kateřina Nová	HL.INŽ.PROJEKTU : Ing. Kateřina Nová	VED.PRACOVISTĚ : Ing. Pavel FILIP
AKCE : VD KOŘENSKO Oprava protikorozních ochran uzávěrů		
PŘÍLOHA : PRŮVODNÍ A TECHNICKÁ ZPRÁVA		ČÍSLO PŘÍLOHY : A.B.
STUPEŇ : DSP	OBJEDNATEL : Povodí Vltavy, státní podnik - závod Horní Vltava	
KRAJ : JIHOČESKÝ	DATUM : BŘEZEN 2024	

Obsah

A. PRŮVODNÍ ZPRÁVA.....	2
A.1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
A.1.1 Údaje o stavbě.....	2
A.1.2 Údaje o stavebníkovi	2
A.1.3 Údaje o zpracovateli projektové dokumentace.....	2
A.2 ČLENĚNÍ STAVBY NA OBJEKTY A TECHNICKÁ A TECHNOLOGICKÁ ZAŘÍZENÍ	3
A.3 SEZNAM VSTUPNÍCH PODKLADŮ.....	3
B. SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA.....	4
B.1 POPIS ÚZEMÍ STAVBY	4
B.2 CELKOVÝ POPIS STAVBY	6
B.3 PŘIPOJENÍ NA TECHNICKOU INFRASTRUKTURU	10
B.4 DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ.....	10
B.5 ŘEŠENÍ VEGETACE A SOUVISEJÍCÍCH TERÉNNÍCH ÚPRAV	10
B.6 POPIS VLIVŮ STAVBY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A JEHO OCHRANA	10
B.7 OCHRANA OBYVATELSTVA.....	10
B.8 ZÁSADY ORGANIZACE VÝSTAVBY	11
B.9 CELKOVÉ VODOHOSPODÁŘSKÉ ŘEŠENÍ	13
Příloha č. 1 - Fotodokumentace	14
Příloha č. 2 – Metodický pokyn „Protikorozní ochrana ocelových konstrukcí pro vodní toky“.....	16

A. PRŮVODNÍ ZPRÁVA

A.1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

A.1.1 Údaje o stavbě

- a) **Název stavby :** VD Kořensko – oprava protikorozních ochran uzávěrů
b) **Místo stavby :** *kraj :* Jihočeský
okres : České Budějovice
ORP : Týn nad Vltavou
obec: Neznašov
k.ú.: Všemyslice [787213], Pašovice [646032]

Souřadnice stavby : Y = 758 800 m; X = 1 135 890 m

- c) **Předmět dokumentace :** oprava protikorozních ochran uzávěrů vodního díla

A.1.2 Údaje o stavebníkovi

Povodí Vltavy, státní podnik
Holečkova 3178/8
150 00 Praha 5
IČO: 708 899 53
Závod Horní Vltava
Litvínovická sil. 709/5
370 01 České Budějovice

A.1.3 Údaje o zpracovateli projektové dokumentace

Povodí Vltavy, státní podnik
Holečkova 3178/8
150 00 Praha 5
IČO: 708 899 53
Oddělení projektových činností
Litvínovická sil. 709/5
370 01 České Budějovice

Zodpovědný projektant: **Ing. Kateřina Nová**
ČKAIT 0102545
Autorizovaný inženýr pro stavby vodního hospodářství

A.2 ČLENĚNÍ STAVBY NA OBJEKTY A TECHNICKÁ A TECHNOLOGICKÁ ZAŘÍZENÍ

Stavbu tvoří jeden stavební objekt.

A.3 SEZNAM VSTUPNÍCH PODKLADŮ

- mapové podklady - Základní mapa ČR 1 : 10 000, ortofotomapa, ČUZK
- katastr nemovitostí
- projektová dokumentace „Manipulační řád pro vodní díla Hněvkovice (ř. km 210,390) a Kořensko (ř. km 200,405)“,
- Záměr opravy
- fotodokumentace stávajícího stavu
- Metodický pokyn stanovení technických a kvalitativních požadavků protikoroze ochrany

B. SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA

B.1 POPIS ÚZEMÍ STAVBY

a) charakteristika území a stavebního pozemku

Vodní dílo Kořensko se nachází v Jihočeském kraji, na území obce s rozšířenou působností Týn nad Vltavou, v k. ú. Všemyslice a k. ú Pašovice, v ř. km 200,405 vodního toku Vltava (IDVT 10100001). Vzdouvací objekt tvoří komplex staveb (jezový stupeň, vodní elektrárna, plavební komora).

Stavba je součástí vodního díla Kořensko. Zájmové území opravy tvoří čtyři klapkové uzávěry přelivů vodního díla.

b) údaje o souladu s územním rozhodnutím

Stavbou se nemění současné půdorysné ohraničení ani výškové uspořádání. Stavba představuje opravu stávající stavby, a proto nebylo vydáno rozhodnutí o umístění stavby.

c) údaje o souladu s územně plánovací dokumentací

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

d) informace o vydaných rozhodnutích o povolení výjimky z obecných požadavků na využívání území

Stavba nevyžaduje výjimky z obecných požadavků na využívání území.

e) informace o zohlednění podmínek závazných stanovisek dotčených orgánů

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

f) výčet a závěry provedených průzkumů a rozborů

Pro potřeby projektu a budoucí stavby byly provedeny následující průzkumy a šetření:

- mimořádná prohlídka jezových uzávěrů (9/2023),

Závěry provedených průzkumů:

- Vnější povrchové ochrany povodních stran klapek jsou místně poškozené a s korozními projevy
- Plošné stárnutí epoxidových nátěrů
- Zkorodované kryty výsuvných čepů a poškození prvků spodního otočného uložení klapek

g) ochrana území podle jiných právních předpisů

Stavba je součástí VD Kořensko. Platí zde předpisy provozovatele vodního díla a vodní elektrárny, t.j. Povodí Vltavy, státní podnik a ČEZ a.s.

h) poloha vzhledem k záplavovému území, poddolovanému území apod.

Zájmové území se nachází v záplavovém území Vltavy.

i) vliv stavby na okolní stavby a pozemky, ochrana okolí, vliv stavby na odtokové poměry v území

Stavba nebude mít negativní vliv na okolní pozemky a nevyžaduje zvláštní opatření na ochranu okolí.

Při realizaci stavby je nutné zajistit minimalizaci případných negativních účinků stavební činnosti. Při stavbě nesmí dojít k ohrožení povrchových ani podzemních vod závadnými látkami.

j) požadavky na asanace, demolice, kácení dřevin

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

k) požadavky na maximální zábory zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa (dočasné/trvalé)

Stavba nevyžaduje dočasný ani trvalý zábor pozemků zemědělského půdního fondu ani pozemků s plněním funkce lesa.

l) územně technické podmínky – zejména možnost napojení na dopravní a technickou infrastrukturu

Charakter stavby nevyžaduje trvalé napojení na dopravní a technickou infrastrukturu.

m) věcné a časové vazby stavby, podmiňující, vyvolané, související investice

Stavba bude zahájena v r. 2025.

n) seznam pozemků podle katastru nemovitostí, na kterých se stavba provádí

Pozemky dotčené stavbou – trvalý zábor

PČ	DRUH POZEMKU, ZPŮSOB VYUŽITÍ	VLASTNÍK - MAJETKOVÝ SPRÁVCE	PLOCHA	
			CELKOVÁ	DOTČENÁ
			[m ²]	[m ²]
k.ú. Pašovice [646032]				
195	zastavěná plocha a nádvoří vodní dílo, jez	ČR - Povodí Vltavy, státní podnik	4447	250
k.ú. Všemyslice [787213]				
1369	zastavěná plocha a nádvoří vodní dílo, jez	ČR - Povodí Vltavy, státní podnik	1945	220

Pozemky dotčené stavenišťem – dočasný zábor

PČ	DRUH POZEMKU, ZPŮSOB VYUŽITÍ	VLASTNÍK - MAJETKOVÝ SPRÁVCE	PLOCHA	
			CELKOVÁ	DOTČENÁ
			[m ²]	[m ²]
k.ú. Všemyslice [787213]				
38/13	Ostatní plocha jiná plocha	ČR - Povodí Vltavy, státní podnik	3583	60

- o) seznam pozemků podle katastru nemovitostí, na kterých vznikne ochranné nebo bezpečnostní pásmo**

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2 CELKOVÝ POPIS STAVBY

B.2.1 Základní charakteristiky stavby a jejího užívání

- a) nová stavba nebo změna dokončené stavby**

Stavba je součástí vodního díla Kořensko. Jedná se o opravu nátěrů klapkových uzávěrů přelivů vodního díla, výměnu těsnících prvků a opravu bočních štítů.

Pohyblivý uzávěr jezu je o čtyřech polích, délky 4× 20 m. Hradící konstrukci tvoří ocelové hydraulicky ovládané klapky.

U levého břehu je umístěna plavební komora pro lodě do nosnosti 300 t. Mezi plavební komorou a jezem byla vybudována vodní elektrárna.

Provozní hladina zdrže 352,60 m n. m. (s tolerancí +5, -20 cm) je udržovaná řízením průtoku vodní elektrárnou a manipulací s jezem. Hloubka vody za hradící konstrukcí kolísá v závislosti na velikosti průtoku a hladině v nádrži Orlík.

Spodní stavba jezu je betonová, ve tvaru Jamborova prahu.

Hradíci tělesa jezu jsou ocelové plnostěnné svařované klapky výšky 4,8 m a délky 20,0 m, složené z válcované hradící stěny poloměru 10,5 m na horní hraně opatřené šípovými rozražeči, vyztuženého břicha a z podélného a příčného vyztužení. Klapka je otočná ve dvou ložiscích zakotvených do pevného betonového prahu. Po obou stranách jsou klapky v zesílených příčnicích podpírány pístními tyčemi hydraulických válců. Boční a prahové těsnění klapek je z profilované pryže.

Vnější povrchové ochrany povodních stran klapek jsou místně poškozené a s korozními projevy, zejména na bočních stranách a v dolních částech uzávěrů, především na konstrukcích ložisek a dolní skružené části hradících plechů. S ohledem na stáří se vyskytuje plošné zkrídlovatění nátěrového systému, což je klasický průběh stárnutí epoxidových nátěrů. Vnitřní povrchy klapek byly zkontrolovány přímo vlezem do těchto prostor a je možné konstatovat, že jsou převážně v relativně dobrém stavu.

Z uvedených nálezů se primárně doporučuje včasná oprava zkorodovaných krytů výsuvných čepů a poškozených prvků spodního otočného uložení klapek a následně postupné naplánování komplexní obnovy protikorozních ochranných jednotlivých uzávěrů. S ohledem na doporučení komplexních prohlídek technologie VD-TBD, se doporučuje spojit obnovu PKO s realizací úpravy bočních štítů v celém rozsahu sklápění klapek, které omezí poškozování bočních těsnění a spolehlivou manipulaci při výskytu ledových námrazových jevů a v konečném důsledku i eliminaci vyšších průsaků (není předmětem této dokumentace).

Provizorní hrazení jezových polí je pro horní i dolní vodu členěnou hradlovou konstrukcí (hradla, slupice, lávky). Slupice jsou příhradové, do horní vody výšky 5,1 m, do dolní vody 3,7 m. Hradla do horní vody jsou plovoucí, dlouhá 6,7 m z ocelových trub DN 377/9 mm s podélným těsněním, hradící šířku 500 mm. Do dolní vody jsou z obdélníkových trub 120/85/3 mm, dlouhá 4,2 m. Provizorní hrazení se osazuje do klidné vody při vyrovnaných hladinách.

- b) účel užívání stavby**

Stavba je součástí vodního díla Kořensko. Slouží k ochraně před odpadními vodami z jaderné elektrárny Temelín a zajištění stálé úrovně hladiny v oblasti Týna nad Vltavou.

c) trvalá nebo dočasná stavba

Jedná se o opravu trvalé stavby.

d) informace o vydaných rozhodnutích o povolení výjimky z technických požadavků na stavby a technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání stavby

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

e) informace o splnění požadavků dotčených orgánů

Požadavky dotčených orgánů vznesené v rámci projednávání projektové dokumentace budou respektovány a v případě nutnosti i do projektové dokumentace zapracovány.

f) ochrana stavby podle jiných právních předpisů

Stavba je součástí VD Kořensko. Platí zde předpisy provozovatele vodního díla a vodní elektrárny, t.j. Povodí Vltavy, státní podnik a ČEZ a.s.

g) navrhované parametry stavby

Jedná se o opravu nátěrů čtyř klapkových uzávěrů jezu o celkové ploše 1120 m² (4x280 m²), výměnu ploché gumy dosedacího prahu celkové délky 80 m (4x20 m) a výměnu bočního těsnění klapek celkové délky 48 m (12x4 m) včetně spojovacího materiálu.

h) základní bilance stavby

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

i) základní předpoklady výstavby (časové údaje o realizaci stavby, členění na etapy)

Předpokládaná doba zahájení stavebních prací je rok 2025. Časový harmonogram a postup výstavby upřesní vybraný zhotovitel stavby.

Z důvodů, že klapky jsou stále zanořené ve vodě (z horní strany zcela, z dolní dle výšky hladiny vodního díla Orlík), bude před pracemi provedeno postupně zahrazování jednotlivých klapek. Při opravě budou tedy klapky zcela suché. Technicky lze zahradit vždy jen jednu klapku a práce tedy budou probíhat pouze na jedné konstrukci. Po ukončení prací bude provedeno přehrazení na druhou klapku, což představuje cca 1 týden odstupu prací opravy. Práce s hrazením včetně čerpání vody a průběžné zatěšňování budou provádět pracovníci Povodí Vltavy s.p a není tedy součástí dodávky zhotovitele. V roce 2025 se předpokládá provedení opravy na dvou klapkách a to č. 3 a 4. V následujícím roce pak oprava bude pokračovat na klapce č. 1 a 2.

j) orientační náklady stavby

Náklady stavby budou určeny výběrovým řízením na zhotovitele stavby.

B.2.2 Celkové urbanistické a architektonické řešení

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.3 Celkové provozní řešení, technologie výroby

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.4 Bezbariérové užívání stavby

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.5 Bezpečnost při užívání stavby

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.6 Základní charakteristika objektů

a) stavební řešení

Přístup na staveniště včetně umístění vybavení k metalizaci bude na pontonu ukotveném v horní vodě nad příslušnou klapkou. Manipulaci s plavidlem budou provádět po dohodě s dodavatelem pracovníci Povodí Vltavy, státní podnik.

Z klapky před vlastní realizací PKO budou demontovány těsnící prvky (boční notová guma a prahová guma Z). Boční a prahové těsnění, po demontáži a provedení PKO přídržných lišt, bude nahrazeno novým rozměrově shodným. Veškeré spojovací prvky (šrouby) jsou v provedení nerez. V případě jejich poškození demontáží budou nahrazeny za nové rozměrově shodné, rovněž v nerez provedení.

Oprava nátěrů klapkových přelivů a výměna těsnících prvků

1. Zahradit jezové pole provizorním hrazením a vodu odčerpát.
2. Zpřístupnit opravované plochy lešením pro provádění a kontrolu sanačních prací. Sanace horolezeckým způsobem není možná.
3. Budou provedena opatření bránící znečištění povrchových vod (zábrany proti vniknutí abraziva s původním nátěrem do povrchových vod). Před nepříznivými vnějšími vlivy (vlhkost), zvláště při přípravě povrchu konstrukcí tryskáním a při nanášení nátěrového systému, musí být pracoviště účinně chráněno provizorním zakrytím. Tento prvek bude sloužit zároveň i jako ochrana okolního vnějšího prostředí, zejména před nadměrnou prašností vzniklou při tryskání a stříkání nátěrových hmot. Po ukončení tryskání je nutno všechna pohyblivá uložení dokonale zbavit případně vniklých částic tryskacího materiálu.
4. Budou zakryty pohyblivé písty. Ložiska otáčení budou ochráněna proti vniknutí abraziva do vnitřních částí konstrukce.
5. Před započítím prací budou demontovány gumové těsnící prvky.
6. Uzávěry včetně bočních štítů budou kompletně opískovány / v nepřístupných místech pro tryskání mechanicky očištěny na stupeň Sa 3 podle ČSN ISO 12 944 v celé ploše ocelové konstrukce.

Přípravu povrchu otryskáváním a následné činnosti spojené s aplikací povrchových úprav, prováděné na základě doporučené metodiky a z ní vyplývajících konkrétních technologických postupů, mohou provádět pouze zaškolení pracovníci, kteří byli prokazatelně proškoleni v zacházení s používanými zařízeními, seznámeni s podmínkami pro zacházení a aplikaci používaných materiálů (dle doporučení výrobce) včetně všech použitých postupů. Pracovníci musí být seznámeni se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vybavení všemi potřebnými ochrannými pracovními prostředky.

Před započítím dalších prací bude provedeno odstranění prachu (ometením, vysokotlakým vzduchem nebo odsátím).

7. Bude provedena metalizace (např. Zinakor 850 tl. 120 μm).
8. Proveďte se nový nátěrový systém 1x základový nátěr (např. Hempadur 45143 červený 150 μm) a 1x vrchní nátěr (např. Hempadur 12170 šedý 150 μm). Nátěr bude v celé ploše konstrukce s vysokou životností kategorie H (15 – 25 let). Stupeň korozní agresivity prostředí bude minimálně C/II (střední riziko abraze, konstrukce vystavena vlivu proudící vody, s UV zářením, rychlost proudění 3-10 m/s). Požadavky na nátěrové hmoty vycházejí

z interního metodického pokynu „Protikorozní ochrana ocelových konstrukcí pro vodní toky“.

Kromě prokázané způsobilosti zhotovitele protikorozní ochrany je podmínkou provádění také doložení platných certifikátů stanovených stavebních výrobků, podle zákona č.22/1997 Sb., ve znění pozdějších změn, a podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 nebo Nařízení vlády č. 163/2002 ve znění Nařízení vlády č. 312/2005 Sb.

Zhotovitel protikorozní ochrany vypracuje na základě existující projektové specifikace protikorozní ochrany, Zadávací dokumentace a všech požadavků v nich uvedených technologický předpis a kontrolní a zkušební plán. Tato dokumentace je schvalována objednatelem jako součást výrobní dokumentace.

Technologický předpis a kontrolní a zkušební plán předkládá zhotovitel protikorozní ochrany vždy v dostatečném předstihu před zahájením prací, aby byly objednatelem schváleny. Specifikace prací obsahuje všechny požadavky na provádění prací protikorozní ochrany, na dílně i montáži. Bez schválené dokumentace zhotovitele – TP a KZP, nelze zahájit aplikaci protikorozní ochrany.

9. Součástí opravy bude výměna prahového a bočního těsnění, gumové části budou vyměněny za nové stejného rozměru jako původní a bude provedena oprava ocelových prvků upevňujících těsnění konstrukce (prahové a boční přitlačné pásoviny) a to stejným postupem (opískování vč. nového nátěru) jako hlavní kce uzávěrů. V případě poškození spojovacího materiálu demontáží budou nahrazeny za nové rozměrově shodné (nerez).

Technologický postup opravy antikorozní ochrany navrhne zhotovitel, který bude obsahovat i kontrolní systém kvality. Odpad vzniklý při tryskání konstrukce bude zlikvidován dle platných právních předpisů.

Pracoviště na VD musí být vybaveno tak, aby bylo zabráněno znečištění vodního toku škodlivými látkami (bariéra proti odtoku do dolní vody, ochranné plachty, zásoba absorpčního materiálu). Pracoviště musí být vybaveno odpovídajícím protipožárním inventářem (ruční hasící přístroje, nádoba na hořlavý odpad apod.).

b) konstrukční a materiálové řešení

- Nový základní nátěrový systém na bázi EP vhodný do těžce korozního prostředí. Barva odstínu červená.
- Nový nátěrový systém na bázi EP s odolností proti UV. Barva odstínu světle šedá.

Nátěry budou dle interního metodického pokynu „Protikorozní ochrana ocelových konstrukcí pro vodní toky“ s vysokou životností kategorie H (15–25 let). Stupeň koroze agresivity prostředí bude minimálně C/II.

- Pryžové těsnění
 - prahové těsnění – prahová guma Z, dl. u 1 klapky 20 m, celkem 80 m
 - boční těsnění – notová pryž, dl. jedné strany 6,0 m, celkem 48 m
- spojovací materiál nerez
 - práh – šrouby včetně matic a podložek (4 x 112 ks / M12, počet a velikost šroubů určen na základě prováděcí dokumentace)

- boční – šrouby včetně matic a podložek (4 x 104 ks / M12, počet a velikost šroubů odhadnut na základě výkresu prováděcí dokumentace prahového těsnění)

Zhotovitel zpracuje před zahájením prací kontrolní a zkušební plán (KZP) použitých sanačních materiálů a prací, který bude odsouhlasen investorem stavby.

c) mechanická odolnost a stabilita

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.7 Základní charakteristika technických a technologických zařízení

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.8 Zásady požárně bezpečnostního řešení

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.9 Úspora energie a tepelná ochrana

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.10 Hygienické požadavky na stavby, požadavky na pracovní a komunální prostředí

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.2.11 Ochrana stavby před negativními účinky vnějšího prostředí

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.3 PŘIPOJENÍ NA TECHNICKOU INFRASTRUKTURU

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.4 DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.5 ŘEŠENÍ VEGETACE A SOUVISEJÍCÍCH TERÉNNÍCH ÚPRAV

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.6 POPIS VLIVŮ STAVBY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A JEHO OCHRANA

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.7 OCHRANA OBYVATELSTVA

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

B.8 ZÁSADY ORGANIZACE VÝSTAVBY

a) potřeby a spotřeby rozhodujících médií a hmot, jejich zajištění

Napojení na energie je možné na místě. Konkrétní nároky zdrojů si určí a zajistí zhotovitel po dohodě s investorem stavby.

b) odvodnění staveniště

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

c) napojení staveniště na stávající dopravní a technickou infrastrukturu

Staveniště se nachází na zpevněné ploše mezi plavební komorou a vodní elektrárnou. Je přístupné po zpevněné účelové komunikaci v areálu. Pozemek je ve správě Povodí Vltavy, státní podnik.

d) vliv provádění stavby na okolní stavby a pozemky

Oprava nezátíží okolní stavby.

Zhotovitel stavby zajistí čištění vozidel a mechanismů pohybujících se na staveništi. Při výjezdu vozidel na veřejné komunikace, zhotovitel zajistí řádnou údržbu a sjízdnost všech jím užívaných přístupových cest k zařízení staveniště po celou dobu opravy a po ukončení stavebních prací uvede komunikace a pozemky užívané pro příjezd a přístup na staveniště do původního stavu.

e) ochrana okolí staveniště a požadavky na související asanace, demolice, kácení dřevin

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

f) maximální zábory pro staveniště (dočasné/trvalé)

Zařízení staveniště se bude řídit vybavením konkrétního zhotovitele stavby. Obvod staveniště zahrnuje plochy ohraničující prostor provádění stavebních prací. Zařízení staveniště bude umístěno na levém břehu na pozemku p.č. 38/13 v k.ú. Všemyslice, ve správě Povodí Vltavy. Detailní řešení zařízení staveniště bude řešeno vybraným zhotovitelem stavby po dohodě s investorem stavby.

Rozhodnutí o vybudování a řešení zařízení staveniště je záležitostí zhotovitele stavby.

g) požadavky na bezbariérové obchozí trasy

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

h) maximální produkovaná množství a druhy odpadů a emisí při výstavbě, jejich likvidace

Manipulace s odpady, které budou produkovány v průběhu stavby, se bude řídit a provádět podle zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech a vyhlášky č. 8/2021–O katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů) ve znění pozdějších předpisů.

Pískováním ocelových konstrukcí, odstraněním stávajících těsnění vznikne odpad, který bude likvidován odvezením z místa stavby a uložením na skládku.

Případný obalový materiál použitých stavebních hmot bude odvezen z místa stavby a zlikvidován zákonným způsobem.

O odpadech vznikajících během stavby povede dodavatel evidenci, tj. množství a způsob likvidaci příp. využití.

Předpokládané odpady a jejich zařazení:

08 01 17	Odpady z odstraňování barev nebo laků obsahujících organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky	N
08 01 18	Jiné odpady z odstraňování barev nebo laků neuvedené pod číslem 08 01 17	O
15 01 01	Papírové a lepenkové obaly	O
15 01 02	Plastové obaly	O
15 01 04	Kovové obaly	O
15 01 10	Obaly obsahující zbytky nebezp. látek	N
17 02 03	Plasty	O
17 04 05	Železo a ocel	O

O – odpad

N – nebezpečný odpad

i) bilance zemních prací, požadavky na přísun nebo deponie zemin

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

j) ochrana životního prostředí při výstavbě

Stavební mechanizace, použité na stavbě, budou v dokonalém technickém stavu z hlediska těsnosti palivového a hydraulického systému.

Na staveništi nebudou skladovány pohonné hmoty nebo maziva. Staveniště bude vybaveno sanačními prostředky pro případnou likvidaci ropných látek.

k) zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi

V průběhu realizace stavby je nutno respektovat zákon č. 258/2000 Sb. „Zákon o ochraně veřejného zdraví“, všechny prováděcí předpisy, platné požární bezpečnostní a hygienické předpisy týkající se ochrany zdraví pracujících, zejména:

- Nařízení vlády č. **591/2006 Sb.** o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a zdraví při práci na staveništích
- Nařízení vlády č. **362/2005 Sb.** o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích z nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- Zákon **309/2006 Sb.**, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Předpokládaná doba trvání stavby je 8 měsíců (20 pracovních dnů v měsíci), stavbu budou provádět 3 pracovníci.

$$160 \text{ pracovních dnů} \times 3 \text{ pracovníků} = 480 \text{ dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu}$$

Povinnosti zadavatele stavby v oblasti BOZP podle zákona 309/2006 Sb.:

▪ **Povinnost vypracování plánu BOZP**

Podle předložené projektové dokumentace a zpracovaných zásad organizace výstavby na stavbě budou probíhat vybrané práce a činnosti, uvedené v příloze č. 5 k nařízení vlády 591/2006 Sb. – *práce nad vodou nebo v její těsné blízkosti spojené s bezprostředním nebezpečím utonutí.*

Zadavatel stavby **má** povinnost vypracovat plán BOZP.

▪ **Určení koordinátora pro přípravu a realizaci stavby**

Předpokládá se, že stavba nebude provedena více než jedním zhotovitelem. Rozsah stavby nepřekročí 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu.

Zadavatel stavby **nemá** povinnost určit koordinátora BOZP na staveništi.

l) úpravy pro bezbariérové užívání výstavbou dotčených staveb

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

m) zásady pro dopravní inženýrská opatření

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

n) stanovení speciálních podmínek pro provádění výstavby

Opravované plochy segmentů budou zpřístupněny lešením pro provádění a kontrolu sanačních prací. Sanace horolezeckým způsobem není možná.

o) postup výstavby, rozhodující dílčí termíny

Předpokládaný termín začátku výstavby je rok 2025. Doba trvání stavby se předpokládá 2 měsíce. Časový harmonogram a postup prací upřesní vybraný zhotovitel stavby.

B.9 CELKOVÉ VODOHOSPODÁŘSKÉ ŘEŠENÍ

Vzhledem k charakteru stavby není řešeno.

Příloha č. 1 - Fotodokumentace



Obr. č. 1 - Pohled na jez z dolní vody.



Obr. č. 2 – Stávající poškození protikorozní ochrany jezu.

***Příloha č. 2 – Metodický pokyn „Protikorozní ochrana ocelových konstrukcí
pro vodní toky“***

PROTIKOROZNÍ OCHRANA

ocelových konstrukcí pro vodní toky

Metodický pokyn

**stanovení technických a kvalitativních požadavků
protikorozní ochrany**

Kol. autorů pod odborným dohledem SVÚOM s.r.o. Praha

Ing. Hana Geiplová

VODNÍ DÍLA – TBD a.s. – Ing. Miroslav Bubeník

Povodí Labe, státní podnik – Ing. Pavel Benčík

Povodí Vltavy, státní podnik – Ing. Pavel Lachman

Praha 2017

OBSAH

1	Úvod
1.1	Obsah
1.2	Rozsah platnosti
2	Definice, názvosloví a zkratky
2.1	Názvosloví
2.2	Zkratky
3	Všeobecně
4	Kvalifikace pracovníků provádějících návrh a kontrolu protikorozi ochrany
5	Protikorozi ochrana
5.1	Korozi agresivita prostředí
5.2	Příprava povrchu před aplikací
5.3	Základní typy ochranných povlaků
5.4	Podmínky pro aplikaci povlaků
5.5	Způsob aplikace povlaků
6	Návrh nátěrového systému
6.1	Předpokládaná životnost
6.2	Zásady konstrukčního řešení z hlediska protikorozi ochrany
6.3	Nátěrové systémy
7	Kontrola kvality ochranných povlaků
7.1	Způsob organizace a provádění kontroly
7.2	Kontrola kvality zhotovených povlaků
7.3	Kontrolní plochy
7.4	Kritéria hodnocení nově zhotovených povlaků
8	Obnova ochranných povlaků
8.1	Hodnocení stavu existujících nátěrových systémů
8.2	Návrh způsobu obnovy povlaku
8.3	Návrh nátěrového systému
9	Hygienické, požární a bezpečnostní požadavky
9.1	Bezpečnost a hygiena při práci s nátěrovými hmotami
9.2	Požární požadavky
10	Závěrečné ustanovení
11	Citované a související předpisy
11.1	České technické normy
11.2	Technická pravidla
11.3	Právní předpisy

Přílohy

- Příloha 1 Tabulka stupňů korozi agresivity podle ČSN EN ISO 12944-2
- Příloha 2 Údaje pro specifikaci protikorozi ochrany ocelové konstrukce
- Příloha 3 Zásady pro posouzení způsobilosti zhotovitele PKO
- Příloha 4 Technologický předpis protikorozi ochrany
- Příloha 5 Kontrolní a zkušební plán
- Příloha 6 Příklady nátěrových systémů pro definované stupně namáhání

1 ÚVOD

Tento metodický pokyn upravuje podmínky navrhování, provádění a kontroly protikorozní ochrany ocelových konstrukcí objektů a zařízení ve správě Povodí s.p.

Metodický pokyn definuje požadavky objednatele na volbu systému, kvalitu materiálu, návrh, provádění, přejímky, opravy, údržbu a obnovu protikorozní ochrany ocelových konstrukcí ve všech jeho fázích životnosti, včetně fází zpracování zadávací dokumentace pro nové stavby nebo opravy a rekonstrukce. Pokyn shrnuje zásady pro navrhování, provádění a kontrolu protikorozní ochrany ocelových konstrukcí používaných na vodních dílech pomocí nátěrových systémů a povlaků.

1.1 Obecně

Záměrem tohoto pokynu je poskytnutí informací ve formě souboru pravidel a v praxi používaných empirických postupů. Předpokladem pro jeho použití je určitá technická znalost uživatele a obeznámení s platnou legislativou (mezinárodními i národními normami a předpisy), zejména z oblasti koroze, korozní agresivity prostředí, přípravy povrchu a druhů povrchových úprav.

Vzhledem k neustálému vývoji nových produktů v oblasti protikorozní ochrany i k poměrně velké variabilitě kombinací jednotlivých ONS, jsou zde uváděné příklady typů ONS pouze doporučující v závislosti na klasifikaci vnějšího prostředí, na znění platných norem a na praktických zkušenostech. Po konzultaci a se souhlasem odpovědného zástupce objednatele je možné využít i jiných ONS se stejnou ochrannou účinností.

1.2 Rozsah platnosti

Tento metodický pokyn (MP) je určen pro investora, generálního projektanta, dodavatele, podzhotovitele stejně jako pro stavební dozor, interní a externí, zhotovitelů a kontrolorů ochrany ocelových konstrukcí proti korozi. Předpokládá se, že uživatelé tohoto MP jsou obeznámeni s dalšími mezinárodními normami a národními předpisy související s výrobou, přípravou povrchu a aplikací protikorozní ochrany.

2 DEFINICE, NÁZVOSLOVÍ A ZKRATKY

2.1 Definice, názvosloví

Pro účely tohoto dokumentu jsou použity následující definice, které se vztahují k oboru koroze a protikorozní ochrany, jsou uvedeny v normách ČSN EN ISO 8044, ČSN EN ISO 4618, ČSN EN ISO 2080 a také v ČSN EN ISO 12944-1 až 8.

koroze

fyzikálně-chemická interakce kovu a prostředí, vedoucí ke změnám vlastností kovu

atmosférická koroze

koroze v korozním prostředí zemské atmosféry při teplotě okolí

blesková koroze

lehké zarezavění povrchu, vzniklé bezprostředně po jeho přípravě

rez

viditelné korozní produkty oceli, skládající se v případě železných kovů převážně z hydratovaných oxidů železa

korozní produkty zinku; bílá rez

světle nebo tmavě šedé korozní produkty zinkového povlaku

korozní agresivita

schopnost prostředí vyvolávat korozi v daném korozním systému

protikorozní ochrana; PKO

souhrn úpravy ocelového povrchu (povrchu OK) a ochranného protikorozního povlaku (nátěrového, kovového, kombinovaného)

podklad

povrch, na který je nebo má být nanесena nátěrová hmota nebo kovový povlak

ochranný povlakový systém; OPS

souhrn vrstev kovových materiálů nebo nátěrových hmot, které byly nebo mají být nanесeny na podklad pro zajištění ochrany proti korozi

ochranný nátěrový systém; ONS

souhrn vrstev nátěrových hmot, které byly nebo mají být nanесeny na podklad pro zajištění ochrany proti korozi

nátěr, nátěrový povlak

vrstva vytvořená jedním nebo vícenásobným nanесením nátěrové hmoty na podklad

organický povlak

systém tvořený polymerní matricí vzniklou chemickou reakcí dvou či více složek, pigmenty, speciálními pigmenty a plnivy

POZNÁMKA 1 k heslu: Jedná se o nejčastěji používaný povlak, zastoupený epoxidovým nebo polyuretanovým nebo jiným rovnocenným či výkonnějším nátěrovým systémem.

základní nátěr

první vrstva nátěru v nátěrovém systému, která je nanесena přímo na podklad

vrchní nátěr

poslední vrstva nátěru v nátěrovém systému

mezivrstva; podkladový nátěr

každá vrstva nátěru mezi základním nátěrem a vrchním nátěrem

kovový povlak

povlak tvořený kovem nebo slitinou kovu

POZNÁMKA 1 k heslu: Pro uvažované ocelové konstrukce se používá povlak nanesený žárově ponorem nebo žárovým stříkáním.

POZNÁMKA 2 k heslu: kovový povlak může být vytvořen na určitých částech konstrukce (např. spojovací materiál) elektrolytickým pokovením.

duplexní povlak; kombinovaný povlak

kombinace kovového povlaku a nátěru používaná pro zvýšení odolnosti proti korozi

anorganický nekovový povlak

povlak tvořený anorganickými materiály s výjimkou kovů (smalty, silikátové povlaky, povlaky na bázi karbidů, silicidů, boridů, cementů, konverzní povlaky).

POZNÁMKA 1 k heslu: ve smyslu tohoto dokumentu se jedná pouze o ethylsilikátový povlak.

pásový nátěr; nátěr pro ochranu hran

dodatečná vrstva nátěru používaná pro ochranu kritických míst např. hran, koutů, svarů apod.

žárové stříkání kovu

nanášení povlaku vrháním roztaveného kovu ze zdroje (pistole) na ocelový podklad

žárové pokovování ponorem

vytváření kovového povlaku ponořením podkladového kovu do roztaveného kovu

elektrolytické pokovování

vylučování přilnavého povlaku kovu nebo slitiny na podkladu elektrolýzou

POZNÁMKA 1 k heslu: Ve smyslu tohoto dokumentu se tyto povlaky pro ocelové konstrukce vodních děl nepoužívají.

dočasná ochrana

systém proti atmosférické korozi, který má omezenou životnost po dobu jejich skladování či přepravy od výrobce k uživateli popř. po dobu montáže

příprava povrchu

různé způsoby odstranění korozních produktů, původních nátěrů a nebo znečišťujících látek z povrchu ocelové konstrukce

abrazivní otryskávání

působení proudu otryskávacího prostředku o vysoké kinetické energii na upravovaný povrch

sweeping

jemné otryskání povrchu zinku naneseného ponorem za účelem zdrsnění povrchu a odstranění korozních produktů zinku před následnou aplikací nátěrového povlaku

POZNÁMKA 1 k heslu: Sweeping lze použít také pro jemné zdrsnění povrchu nátěru.

tloušťka mokrého filmu; WFT; wet film thickness

tloušťka právě nanesené vrstvy nátěrové hmoty měřená bezprostředně po aplikaci

tloušťka suchého filmu; DFT; dry film thickness

tloušťka suchého nátěru, která zůstane na povrchu podkladu po zaschnutí nebo vytvrzení povlaku

nominální tloušťka suchého filmu; NDFT; nominal dry film thickness

předem dohodnutá tloušťka suchého nátěru, nanesená v jedné nebo více vrstvách, předepsaná pro dosažení stanovené životnosti nátěrového systému

minimální tloušťka suchého filmu

nejnižší akceptovatelná tloušťka kovového povlaku/suchého nátěrového povlaku/duplexního systému, naneseného v jedné nebo více vrstvách; při jejím nedodržení nelze očekávat správnou funkci systému PKO se splněním předepsané životnosti

maximální tloušťka suchého filmu

nejvyšší akceptovatelná tloušťka kovového povlaku/suchého nátěrového povlaku/duplexního systému, naneseného v jedné nebo více vrstvách; při jejím překročení nelze očekávat správnou funkci systému PKO se splněním předepsané životnosti

oblast měření

plocha, na které se požaduje provést předepsaný počet jednotlivých měření

místní tloušťka

průměrná hodnota výsledků předepsaného počtu měření tloušťky v oblasti měření

minimální místní tloušťka

nejmenší místní tloušťka zjištěná na povrchu jednoho výrobku/dílce

maximální místní tloušťka

největší místní tloušťka zjištěná na povrchu jednoho výrobku/dílce

průměrná tloušťka

aritmetický průměr výsledků předepsaného počtu měření místní tloušťky rovnoměrně rozložených po povrchu

těsnící hmota; výplňové a těsnící tmely

organický materiál, který poskytuje flexibilní, nepropustnou bariéru mezi dvěma sousedními povrchy

kompatibilita; slučitelnost

schopnost jednotlivých vrstev nátěru vytvořit celek bez nežádoucích defektů, se schopností plnit správnou funkci systému PKO.

kontrolní plocha

část OK, která udává akceptovatelný a zúčastněnými stranami odsouhlasený standart prací povrchových úprav na všech stupních technologického postupu prací PKO

objednatel

investor nebo organizace pověřená investorem funkcí objednatele, nikoliv zhotovitel stavby, objedávající ocelovou konstrukci; podle stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb.) je stavebníkem

zhotovitel stavby/projektu

právnícká nebo fyzická osoba, která se smlouvou o dílo zavazuje k provedení určitého díla; zhotovitelem ve vztahu k objednateli je subjekt, zajišťující zhotovení díla (stavby)

zhotovitel ocelové konstrukce; výrobce

výrobní organizace, která vyrábí ocelovou konstrukci a zpravidla zpracovává nebo zajišťuje vyhotovení výrobní dokumentace; organizace, která vyrábí příslušné výrobky v souladu s požadavky objednávky a podle technických podmínek uvedených v předpisu na výrobek

zhotovitel PKO

organizace, která zajišťuje provedení protikorozi ochrany OK

inspektor

kvalifikovaný a certifikovaný pracovník, odpovědný za potvrzení shody mezi specifikací (návrhem) a aplikací (provedením) protikorozi ochrany

dílčí prvek

část konstrukce (plochy, povrchu), pro kterou se určuje samostatně definovaná protikorozi ochrana (co do skladby nebo technologie)

životnost

očekávaná doba funkce systému PKO do první obnovy

záruční doba

časové období, ve kterém zhotovitel PKO zaručuje stav PKO v rozsahu specifikovaných kritérií v celé ploše povrchu ocelové konstrukce za podmínky řádně prováděné údržby správcem objektu

údržba

řízená plánovitá činnost, kterou je zajišťována dlouhodobá funkčnost protikorozi ochrany

oprava systému PKO

místní oprava nátěru při jeho poškození

úplná obnova systému PKO

kompletní odstranění dosavadního protikorozi povlaku až na ocel a následné zhotovení celého systému na celé ploše

částečná obnova systému PKO

oprava povrchu na místě, kde došlo k porušení povlaku až k podkladu, a následné zhotovení celého systému v dané oblasti s přechodem na stávající PKO; neprovádí se sjednocující vrstva nátěru na celém povrchu; plocha porušení nepřesahuje stanovený limit

celková oprava systému PKO

proces zahrnující opravu poškozených míst PKO lokálně v rozsahu částečné obnovy a následné zhotovení povlakových vrstev nebo vrstvy na celém povrchu.

projektová specifikace PKO; specifikace PKO

technická dokumentace, která předepisuje veškeré obecné technické parametry pro přípravu podkladu, aplikace hmot, průkazní a kontrolní zkoušky, požadavky na životnost a údržbu, inspekce prací, přejímky apod.

specifikace prací PKO; Technologický předpis

součást dokumentace RDS, která popisuje konkrétní jakost nátěrových hmot a kovových povlaků, způsob provedení natěračských prací, zhotovení kovových povlaků a způsob provádění inspekci a hodnocení

údajový list nátěrové hmoty; DATASHEET

Úplný dokument výrobce jednotlivých hmot v originálu, který uvádí definici a složení hmoty, způsob aplikace a ředění, množství sušiny, způsob vytvrzování při různých teplotách, přetíratelnost a vlastnosti vrstvy, NDFT a maximální tloušťky, minimální tloušťky pro plnění požadované funkce vrstvy

2.2 Zkratky

DFT	tloušťka suchého filmu
WFT	tloušťka mokrého filmu
AK	alkyd, alkydový
AY	akrylát, akrylátový
EP	epoxid, epoxidový
ESI	ethylsilikát
Misc.	označení základní nátěrové hmoty s různými typy antikoročních pigmentů
NDFT	předepsaná tloušťka suchého povlaku
NH	nátěrová hmota
NS	nátěrový systém
ONS	ochranný nátěrový systém
OK	ocelová konstrukce
PKO	protikorozní ochrana
PUR	polyuretan, polyuretanový
TDI	technický dozor investora
TDZ	technický dozor zhotovitele
VOC	Volatile Organic Compounds – těkavé organické látky
Zn(R)	označení základní nátěrové hmoty s vysokým obsahem zinku (vyšším než 80% hmot. v netěkavém podílu NH
TP	technologický předpis
KZP	kontrolní a zkušební plán
TDS	technická dokumentace stavby
RDS	realizační dokumentace stavby

3 Všeobecně

Způsob protikorozi ochrany ocelových konstrukcí ve vlastnictví Povodí s.p. je popsán ve výrobní technické dokumentaci v závislosti na:

- požadované životnosti OK;
- stupni korozní agresivity atmosféry podle ČSN EN ISO 9223, přičemž je nutné zohlednit všechny specifické druhy korozního namáhání;
- požadované životnosti PKO - pro ochranu OK se obvykle vyžaduje velmi vysoká životnost (nad 25 let); v některých případech, zejména obnovy PKO, životnost vysoká (15 – 25 let);
- místě použití ochrany (vnější plochy vystavené atmosférickým vlivům, ponoru nebo střídavému ponoru, abrazi, vnitřní plochy apod.).

Kvalita a životnost všech způsobů ochrany proti korozi závisí na:

- vhodnosti konstrukčních detailů;
- úpravy povrchu konstrukcí před nanesením ochranného povlaku;
- volbě a kvalitě ochranných povlaků;
- dodržení správného technologického postupu při nanášení jednotlivých vrstev ochranného povlaku, včetně dodržení správných atmosférických podmínek a dodržení časových odstupů při jednotlivých krocích.

Životnost PKO

Životnost systému PKO musí být součástí zadávacích podmínek projektu – specifikace protikorozi ochrany včetně definice mezního poškození tohoto systému koroze a musí být součástí smlouvy.

Životnost PKO je charakterizována jako očekávaná doba do první obnovy nátěrů. Životnost ochranných/nátěrových systémů je rozdělena do kategorií:

- | | | |
|----------------|-------------|------|
| – nízká | do 7 let | (L) |
| – střední | 7-15 let | (M) |
| – vysoká | 15 - 25 let | (H) |
| – velmi vysoká | nad 25 let | (VH) |

Záruční doba

Pokud není dohodnuto jinak, platí požadavek na délku záruční doby 60 měsíců.

Na konci záruční doby musí PKO splňovat následující kvalitativní parametry:

- | | |
|---|------------------------------------|
| - Puchýřky 0 (S0) | Hodnocení podle ČSN EN ISO 4628-2, |
| - Prorezavění Ri 0 | Hodnocení podle ČSN EN ISO 4628-3, |
| - Trhlinky 0 (S0) | Hodnocení podle ČSN EN ISO 4628-4, |
| - Od lupování 0 (S0) | Hodnocení podle ČSN EN ISO 4628-5, |
| - Křídování st.1 | Hodnocení podle ČSN EN ISO 4628-6, |
| - Přípustná je mírná změna barevného odstínu způsobená rozstříkáním vody nebo střídavým ponorem OK. | |

Objednatel může stanovit v odůvodněných případech prodloužení záruky až na 10 let, a to zejména v těchto případech:

- Objednatel požaduje prodloužení záruky již v rámci zadávací dokumentace, z důvodu návrhu složité, obtížně přístupné, náročné ocelové konstrukce. Zhotovitelem je prodloužení záruční doby finančně oceněno v nabídce.
- Objednatel požaduje prodloužení záruky z důvodu nesplnění požadavků na jakost podle výše uvedených parametrů, kdy PKO ocelové konstrukce je opravována již během předávacího a převímacího řízení. V žádném případě však nelze prodlužovat záruční dobu z důvodu nesplnění některého z bodů parametrů jakosti podle výše uvedených bodů, bez řádně provedené opravy. Oprava musí být převzata inspektorem/zástupcem objednatele písemně. Záruční doba na opravu je stanovena na 5 let.

Při zjištění vady podle výše uvedených bodů je nutno definovat příčinu vzniku vady. Zhotovitel PKO navrhne způsob opravy v předloženém technologickém předpisu opravy PKO, který předkládá objednateli ke schválení.

Pro kontrolu stavu PKO v době před ukončením záruční doby se správci OK doporučuje využít specialistu s vhodným osvědčením, viz kapitola 4.

3.1 Nové konstrukce

Pro nové konstrukce je vyžadovaná životnost PKO velmi vysoká (VH – nad 25 let) nebo minimálně vysoká (V – v rozmezí 15 – 25 let).

3.2 Konstrukce s obnovenou PKO

Pro konstrukce s obnovenou PKO je požadována její životnost V, tzn. v rozmezí 15 – 25 let. Životnost bude záviset zejména na možnostech a kvalitě přípravy podkladu, použitém materiálu, a v neposlední řadě na podmínkách při aplikaci.

3.3 Projektová specifikace protikorozní ochrany

Již v rámci zadávací dokumentace je třeba vypracovat projektovou specifikaci PKO. Obsah specifikace a požadovaný rozsah je uveden v Příloze 2. Projektová specifikace uvedená v Příloze 1 vychází a je v souladu s požadavky ČSN EN ISO 12944-8 Tabulka 1.

V případě opravy, částečné obnovy nebo obnovy již existujícího systému PKO je třeba provést korozní průzkum ocelové konstrukce specialistou se způsobilostí podle článku 4.1. Na základě výsledků a vyhodnocení průzkumu PKO se vypracuje projektová specifikace PKO dle zásad uvedených v Příloze 2.

4 ZPŮSOBILOST PRACOVNÍKŮ

4.1 KVALIFIKACE PRACOVNÍKŮ PROVÁDĚJÍCÍCH NÁVRH, realizaci A KONTROLU PROTIKOROZNÍ OCHRANY

- 1) Pracovníci, kteří navrhují systém PKO, případně provádí kontrolu prací PKO, hodnotí konečnou kvalitu provedených prací nebo hodnotí současný stav PKO na konstrukcích a zařízeních ve správě Povodí s.p. musí být pracovníky s odbornými znalostmi jak teorie, tak praxe ve specifických oblastech PKO.
- 2) Požadavek na kvalifikační způsobilost zpracovatelů je možné prokázat několika různými typy certifikátů, včetně doložení současné praxe v oboru:
 - korozní technik, korozní technolog, korozní inženýr – certifikát vydaný certifikačním sdružením APC podle požadavků standardu Std-401 APC a ENV P 12837;
 - některý ze zahraničních certifikátů, např. inspektor FROSIO podle NS 476, Inspektor NACE (level 2 a vyšší);
 - minimální požadavek praxe v oboru alespoň 5 let spojený s proškolením z tohoto metodického pokynu.
- 3) Požadavek na kvalifikační způsobilost kontrolních pracovníků PKO je možné prokázat buď jedním z certifikátů dle bodu 2, nebo minimálně 5 let praxe v oboru PKO.
- 4) Přípravu povrchu otryskáváním a následné činnosti spojené s aplikací povrchových úprav, prováděné na základě doporučené metodiky a z ní vyplývajících konkrétních technologických postupů, mohou provádět pouze zaškolení pracovníci, kteří byli prokazatelně proškoleni v zacházení s používanými zařízeními, seznámeni s podmínkami pro zacházení a aplikaci používaných materiálů (dle doporučení výrobce) včetně všech použitých postupů. Pracovníci musí být seznámeni se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vybavení všemi potřebnými ochrannými pracovními prostředky. V případě provádění žárového nástřiku se musí prováděcí firma prokázat platným osvědčením dle ČSN EN ISO 14918.
- 5) Pracovníci musí být seznámeni s ekologickým způsobem likvidace veškerého odpadu s cílem zabránit poškození okolí v místě prováděných prací. Tyto postupy musí být zapracovány do příslušných směrnic a technologických postupů a kontrolovány odpovědnými pracovníky.

4.2 Způsobilost zhotovitele k provádění prací

Provádět protikorozní ochranu na ocelových konstrukcích může zhotovitel a/nebo podzhotovitel, tj. právnická nebo fyzická osoba, která má platná oprávnění pro provádění těchto prací (zápis do živnostenského rejstříku). Zhotovitel/podzhotovitel je povinen prokázat, že disponuje potřebným počtem kvalifikovaných pracovníků a potřebným technicky způsobilým strojním a dalším vybavením a měl by mít zavedený systém řízení jakosti (např. podle ČSN EN ISO 9001 a ČSN EN ISO 9002).

Zhotovitel PKO prokazuje svoji způsobilost k aplikaci PKO vyplněním tiskopisu podle Přílohy 3 (Zásady posuzování způsobilosti) těchto TKP. Součástí prokázání způsobilosti je doložení seznamu přístrojového vybavení k aplikaci PKO. Současně zhotovitel PKO prokazuje

objednateli také zkušenost s prováděním prací podle této kapitoly TKP referenčním listem provedených prací stejného nebo obdobného charakteru.

Objednatel si vyhrazuje právo na počáteční ověření (audit) odborné způsobilosti zhotovitele PKO a kontrolu v průběhu výroby (ověření technologických a výrobních možností, referenčních staveb apod.). Objednatel provádí audit u zhotovitele prací PKO v souladu s vyplněným tiskopisem podle Přílohy 3 těchto TKP, kterým si objednatel prověří údaje zhotovitele. Výsledkem auditu je ověřený tiskopis podle Přílohy 3 potvrzený objednatelem. Tento tiskopis může dále zhotovitel využít jako referenční list.

Požadavek na provedení auditu může být také vyvolán, zjištěním závažných pochybení v průběhu provádění PKO zhotovitelem, při provádění kontrolní činnosti objednatelem.

Pro provádění nátěrových systémů musí být zhotovitel od výrobce (dodavatele) NH prokazatelně oprávněn a zaškolen k používání příslušných NH a ONS.

Kromě prokázané způsobilosti zhotovitele PKO podle předchozích odstavců je podmínkou provádění PKO také doložení platných certifikátů stanovených stavebních výrobků, podle zákona č.22/1997 Sb., ve znění pozdějších změn, a podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 nebo Nařízení vlády č. 163/2002 ve znění Nařízení vlády č. 312/2005 Sb.

Zhotovitel žárového stříkání kovů musí být způsobilý pro příslušné práce ve smyslu ČSN EN ISO 14922-1 až ČSN EN ISO 14922-4. Musí mít pracovníky se zkouškou způsobilosti pro žárové stříkání (viz ČSN EN ISO 14918), kvalifikované pracovníky pro kontroly, systém řízení jakosti atd.

Pro provádění kontroly kvality prací musí být vybaven potřebným technickým vybavením a odborným personálem s kvalifikací min. Korozní technik dle Std-401 APC nebo s kvalifikací vyšší.

Způsobilost k provádění prací musí prokázat zhotovitel PKO a také jeho případný podzhotovitel.

4.3 Dokumentace zhotovitele PKO

Zhotovitel protikorozi ochrany OK musí vypracovat podrobný technologický předpis (TP) a kontrolní a zkušební plán (KZP). Podrobné pokyny pro vypracování těchto předpisů jsou řešeny v Přílohách 4 a 5.

Zhotovitel PKO vypracuje na základě existující projektové specifikace PKO, Zadávací dokumentace a všech požadavků v nich uvedených TP a KZP. Tato dokumentace je schvalována objednatelem jako součást výrobní dokumentace.

TP a KZP předkládá zhotovitel PKO vždy v dostatečném předstihu před zahájením prací, aby byly objednatelem schváleny. Specifikace prací obsahuje všechny požadavky na provádění prací PKO, na dílně i montáži. Bez schválené dokumentace zhotovitele - TP a KZP, nelze zahájit aplikaci PKO.

Požadavky na kvalifikaci zpracovatele TP nejsou objednatelem stanoveny, avšak předpokládá se, že se jedná o kvalifikovaného pracovníka s dostatečnou praxí. Zhotovitel může zadat zpracování TP, příp. některých jeho částí nezávislé specializované firmě nebo nezávislému koroznímu specialistovi.

4.3.1 Technologický předpis TP

Obsah TP PKO v rozsahu požadovaném objednatelem je uveden v Příloze 4 těchto TP. Předpis svým rozsahem a obsahem odpovídá požadavkům ČSN EN ISO 12944-8 (Specifikace nátěrového systému, Specifikace provádění natěračských prací a Specifikace pro inspekci a dozor).

TP musí obsahovat podrobný postup prací pro všechny dílčí prvky OK. Přitom musí být respektován požadavek, že provádění každé vrstvy smí být zahájeno až po kontrole vrstvy předchozí (viz kontrolní a zkušební plán), po odstranění případných nedostatků a po povolení k aplikaci další vrstvy zápisem do natěračského deníku. TP musí obsahovat také podmínky, za kterých smějí být práce prováděny, kvalitativní parametry všech používaných výrobků a prací, způsob ochrany proti nepříznivým klimatickým podmínkám v průběhu provádění prací i po jejich dokončení, způsob kontroly kvality.

Nedílnou součástí TP PKO je KZP, viz následující článek.

4.3.2 Kontrolní a zkušební plán

Obsah KZP pro TP PKO v rozsahu požadovaném objednatelem je uveden v Příloze 5 těchto TKP.

KZP podrobně definuje způsob provedení a rozsah mezioperačních i výstupních kontrol zajišťujících potřebnou kvalitu PKO. Jde zejména o:

- údaje o kontrole před přípravou podkladu,
- kontrola přípravy podkladu (omytí, odmaštění ocelové konstrukce, prohlídka podkladu před tryskáním nebo před zahájením jiné technologie přípravy podkladu, kontrola abraziva (zejména velikost, mastnota, vlhkost), kontrola tryskacího zařízení),
- kontrola tryskání (nebo jiné technologie přípravy podkladu),
- vizuální prohlídka konstrukce po tryskání (nebo jiné technologii přípravy podkladu), vady podkladu, povrchu oceli, hran, vady svarů, výskyt mastnot, nečistot atd.,
- kontrola po odstranění vad povrchu (převzetí podkladu po odstranění vad),
- kontrola po opakovaném tryskání po odstranění vady (nebo jiné technologii přípravy podkladu),
- kontrolní zkoušky povrchu oceli (čistota povrchu, drsnost povrchu, výskyt solí, prachu, nečistot, kontrola časové prodlevy mezi tryskáním a základním nátěrem),
- kontroly jednotlivých vrstev ONS po aplikaci, resp. před aplikací další vrstvy,
- konečnou kontrolu PKO před přejímkou.

KZP musí obsahovat údaje o tom, kdo, kdy a jakým způsobem danou kontrolu provede a jak ji zdokumentuje (např. zápis do natěračského deníku, samostatný protokol).

5 PROTIKOROZNÍ OCHRANA

5.1 Korozní agresivita prostředí

Tento dokument požaduje při návrhu PKO tyto stupně korozní agresivity:

Konstrukce bez trvalého ponoru ... stupeň C4 – vysoká, případně C5 – velmi vysoká

Konstrukce vystavené ponoru ... Im1 – sladká voda, viz kap. 6.1, tabulka 4

5.1.1 Konstrukce exponované atmosférickému prostředí

Znalost podmínek působícího prostředí je důležitá pro odhad i posouzení vznikajícího znehodnocení i pro volbu účinného ochranného opatření. Základem pro stanovení stupňů korozní agresivity jsou korozní úbytky standardních vzorků čtyř základních konstrukčních kovů (uhlíková ocel, zinek, měď, hliník) po prvním roce expozice, nebo pro odvození průměrné roční hodnoty tří nejvýznamnějších činitelů prostředí, které působí na atmosférickou korozi, tj. doba ovlhčení, depozice oxidu siřičitého a/nebo chloridů. Tyto environmentální hodnoty jsou klasifikovány do různých kategorií a zobecňují určité rozsahy účinků prostředí na konstrukční kovové materiály. Na základě environmentálních parametrů jsou formulovány rovnice znehodnocení umožňující výpočty korozních rychlostí, resp. korozních úbytků, viz ČSN EN ISO 9223. Podle této normy je korozní agresivita atmosféry klasifikována šesti stupni, C1 až CX. V Příloze 1 jsou uvedeny informativní hodnoty úbytků hmotnosti uhlíkové oceli a zinku za první rok expozice.

Stupně korozní agresivity se v daném prostředí liší podle jednotlivých konstrukčních kovů. Tyto stupně korozní agresivity přebírá norma ČSN EN ISO 12944-2, která je určena pro ocelové konstrukce, a uvedený popis typických prostředí platí pro ocelové materiály, nikoliv pro žárově zinkované materiály. Stupeň korozní agresivity CX převyšuje horní meze korozní rychlosti stupně C5 a týká se specifických přímořských a přímořských průmyslových prostředí.

Tabulka 1 - Stupně korozní agresivity atmosféry

stupeň	Korozní agresivita
C1	Velmi nízká
C2	Nízká
C3	Střední
C4	Vysoká
C5	Velmi vysoká
CX	Extrémní

Při stanovení stupně agresivity atmosféry v případě rozměrných konstrukcí a staveb je nutné vzít v úvahu rozdílné podmínky, které mohou působit na jednotlivé části konstrukce a které vyplývají z konstrukčního řešení a způsobu jejich používání, např. části konstrukce nad vodní hladinou, konstrukčně podmíněné nedostatečně provětrávané prostory, duté prostory konstrukcí, povrchy pod přístřeškem nebo částečně chráněné povrchy ve styku s agresivními

látkami (výluhy ze stavebních hmot, rozmrazovací prostředky), povrchy vystavené kondenzaci, abrazivním vlivům, pohledové plochy apod. Velmi specifické podmínky, z hlediska korozní agresivity, nastávají u konstrukcí s nedostatečným odvětráním vnitřních prostor, vysokou vlhkostí či kondenzací (např. konstrukce pohonů, stavidlových nebo segmentových uzávěrů obtoků plavebních komor apod.). Zvláštní pozornost je dále nutné věnovat částem konstrukcí, které jsou uloženy v půdě a na rozhraní půda-atmosféra.

Jestliže se teplota povrchu konstrukce nachází řadu dní pod rosným bodem, může vzniklá kondenzace reprezentovat zvláště vysoké korozní namáhání, zejména jestliže je možno tuto kondenzaci předpokládat v pravidelných intervalech. Namáhání vlivem kondenzace je u vodních děl velmi významnou součástí korozního namáhání.

Některé environmentální faktory však mohou mít jiný degradační vliv na konstrukční kovy a jiný na nátěrové systémy. Nátěrové systémy bude výrazně ovlivňovat UV záření, zatímco na kovy a kovové povlaky nemá tento faktor žádný vliv.

5.1.2 Konstrukce exponované ve vodě

Speciální pozornost musí být věnována konstrukcím vystaveným působení vody a částečnému ponoru nebo rozstříku vody. Koroze na částech konstrukcí, které jsou částečně ponořeny ve vodě, je omezena touto plochou, u níž však může být korozní rychlost vysoká. Korozní rychlost je také ovlivněna obsahem kyslíku, teplotou a druhem a množstvím rozpuštěných látek. Korozi mohou také urychlovat nárůsty rostlin a živočichů. Na některé povrchy, zejména s nátěrovým povlakem, může mít významný vliv abraze plavených částic.

Definovány jsou tři zóny:

- **podponorová,** zóna trvalého působení vody
- **střídavého ponoru,** zóna, kde dochází ke změně úrovně hladiny vody a tyto části konstrukcí vykazují zvýšenou korozi vlivem společného působení vody a atmosféry
- **postříková,** zóna periodicky ovlhčovaná rozstříkem vody, v těchto místech může být korozní namáhání obzvláště vysoké

5.1.3 Konstrukce uložené v půdě

Koroze v půdě závisí na obsahu minerálních látek a jejich druhu a původu, na přítomnosti organických látek, vody a obsahu kyslíku. Korozní agresivita půdy je silně ovlivňována stupněm jejího provzdušnění. V důsledku rozdílného obsahu kyslíku se mohou tvořit korozní články.

5.1.4 Speciální případy

a) Koroze uvnitř budov

Korozní namáhání ocelových konstrukcí uvnitř temperovaných budov, chráněných před vnějšími vlivy, je obecně nevýznamné. Jestliže je interiér budovy oddělen od okolního prostředí pouze částečně, může korozní namáhání odpovídat typu atmosféry v okolí budovy.

Vliv okolní atmosféry může být ještě zintenzivněn speciálním dodatečným korozním namáháním. Tato namáhání mohou být pozorována u vnitřních prostor budov pro speciální účely (bazény, vodárny, sklady chemikálií apod.). Viz dále – Speciální namáhání.

Chladnější části konstrukcí mohou být předmětem vyššího korozního namáhání v důsledku sezónního výskytu kondenzace. V případech, kdy je povrch OK ovlhčen elektrolytem, zejména je-li ovlhčení dočasné, jsou nutná zvláštní přísnější opatření.

b) Koroze v dutých prvcích

Duté prvky, které jsou hermeticky utěsněné a tudíž nepřístupné, nejsou uvnitř napadány korozí (pokud byly hermeticky uzavřeny v suchém stavu), zatímco částečně utěsněné prostory jsou korozí napadány mírně. Při navrhování utěsnění dutých prostorů musí být zajištěna neprostupnost pro vzduch (průběžné svary, těsná uzavíratelná spojení). Jinak může, v závislosti na venkovní teplotě, docházet ke srážení a kondenzaci vlhkosti. V případě, že tomu nelze zabránit, musí být výsledné korozní namáhání vyváženo zařazením vhodného ochranného opatření.

Kondenzace je často pozorována právě v případě prvků, které jsou projektovány jako těsné. V prostorách a dutých prvcích, které nejsou uzavřeny na všech stranách, je nutno očekávat korozní napadení a je nutno zařadit vhodné opatření.

c) Speciální namáhání

Speciální namáhání jsou taková, která způsobují nárůst korozní rychlosti anebo vyvolávají vyšší nároky na zajištění ochranné účinnosti povlakového systému.

- Chemické namáhání

Korozní napadení je zvýšeno místními nečistotami, které pocházejí z určité výroby (např. kyselin, alkálií, solí, organických rozpouštědel, agresivních plynů a prachových částic).

Takováto korozní napadení je možno pozorovat v blízkosti koksoven, barvíren, koželužen, rafinérií apod.

- Mechanické namáhání

Úběrové namáhání (eroze) bývá způsobeno pevnými částicemi (např. pískem) zviřenými větrem. Povrchy, které jsou podrobeny úběru, se uvažují jako podrobené mírnému nebo zvýšenému mechanickému namáhání.

- Mechanické namáhání ve vodě

Mechanické namáhání ve vodě může vznikat při pohybu balvanů, abrazivním působením písku, působením vln apod.

Mechanické namáhání lze rozdělit do tří skupin – mírné, střední a vysoké v závislosti na obsahu abrazivních plavených částic (písku, šterku, kamenů nebo ledu) a rychlosti proudu vody.

- Namáhání vlivem zvýšené nebo vysoké teploty

Ve smyslu normy ČSN EN ISO 12944-2 se za zvýšené teploty pokládají takové, které se pohybují mezi +60°C až 150°C a vysoké jsou takové, které se pohybují mezi 150°C až 400°C. S těmito teplotami se lze setkat pouze za speciálních podmínek během výstavby nebo provozu (např. zvýšené teploty se vyskytují během pokládání asfaltu, vysoké teploty se vyskytují u komínů zhotovených z ocelových plátů, potrubí kouřovodů apod.)

- Zvýšená koroze v důsledku kombinace namáhání

Ke vzniku koroze může dojít rychleji při vystavení povrchu současněmu působení mechanického a chemického namáhání. K tomuto dochází zejména u ocelových konstrukcí v blízkosti silnic, na které je rozprašována směs solí a štěrku. Zóna postřiku se obecně předpokládá do vzdálenosti 15 m od silnice.

5.2 Zásady konstrukčního řešení nových OK ve vztahu k PKO

Návrh OK musí být proveden tak, aby stavba po celou dobu životnosti byla funkční, dosáhla odpovídající mechanické pevnosti a životnosti při akceptovatelných nákladech a estetickém vzhledu. Návrh musí být souhrnně proveden tak, aby umožnil a zjednodušil přípravu povrchu, nanášení povlaků, kontrolu a údržbu a aby mohl být systém PKO v plánovaných intervalech po dobu životnosti konstrukce obnovován.

Základní kritéria navrhování ocelových konstrukcí ve vztahu k protikorozi ochraně povlaky stanoví normy pro provádění ocelových konstrukcí a ČSN EN ISO 12944-3.

Zejména jde o:

- tvar a rozměry ocelové konstrukce,
- dostupnost a dosažitelnost z hlediska nanášení, kontroly a údržby protikorozi povlaků,
- provedení spár, štěrbin a přeplátování jako potenciálních zdrojů korozního napadení,
- opatření k zamezení zadržování vody a úsad,
- úpravu ostrých hran,
- vady povrchů oceli a vady povrchu svarů,
- provedení šroubových, nýtových spojů a kotvení konstrukce,
- vhodné řešení dutých prvků,
- opatření pro zabránění styků různých kovů.

Příprava povrchu, natírání a inspekce prací musí být na všech částech OK bezpečné a snadno proveditelné, včetně dostatečného prostoru pro umístění zařízení a dobrého osvětlení.

5.2.1 Požadavky na tvar a rozměry ocelové konstrukce

Tvar OK má významný vliv na náchylnost jednotlivých částí konstrukcí ke koroznímu namáhání. Ocelové konstrukce musí být tedy navrhovány tak, aby byla vyloučena místa náchylná ke vzniku zvýšeného korozního namáhání. Proto je nutné, aby projektant úzce spolupracoval se specialistou v oboru protikorozi ochrany již od samého počátku projektování. Návrh konstrukce a její PKO musí být proveden tak, aby splňoval požadavky na životnost konstrukce a požadavků na údržbu.

Tvary povrchu by měly být jednoduché. Při kontaktu OK s jinými stavebními materiály, např. zdivem a betonem, nebo při jejich uzavření tak, že již po zabudování nejsou přístupné, musí být PKO účinná po celou dobu životnosti stavebního díla.

Ocelová konstrukce musí svým tvarem zajistit plynulý odtok vody z povrchu. Místa, kde se může trvale soustředit voda, jsou nepřípustná. Veškeré spoje, nerovnosti, převýšené svary, hrany, rohy, kouty jsou z hlediska provádění PKO kritické.

Konstrukční řešení detailů ocelových konstrukcí pro žárové zinkování ponorem se navrhuje podle ČSN EN ISO 1461, ČSN EN ISO 14713-1,2 a dalších doporučení zinkoven.

Jakost ocelového povrchu musí splňovat podmínky podle stanovené životnosti PKO, ve smyslu normy ČSN EN ISO 8501-3.

5.2.2 Dostupnost a dosažitelnost z hlediska nanášení, kontroly a údržby protikorozních povlaků

Ocelové konstrukce a stavební díly musí být navrženy tak, aby byly dostupné a dosažitelné pro přípravu povrchu, nanášení, inspekci a údržbu PKO (ONS). Je nutno, pokud to požadavky na statiku dovolí, vyloučit těsné uspořádání stavebních dílů. Minimální rozměry ocelové konstrukce pro dostupnost a dosažitelnost aplikace jsou uvedeny v ČSN EN ISO 12 944-3 Přílohy A až D.

Povrchy, které mají být natírány, musí být bezpečně přístupné a dobře osvětlené.

Pro bezpečné provádění údržbových prací musí být již ve stádiu projektování uvažováno s pomocnými zařízeními (pohyblivé pracovní lávky, revizní lávky apod.) pro minimalizaci opatření nutných pro provádění těchto prací (na záборы okolí, omezení říčního provozu apod.).

Díly a části ocelových konstrukcí, které jsou vystaveny koroznímu namáhání a nebudou přístupné, musí být navrženy z korozně odolných materiálů anebo opatřeny takovým ochranným systémem, jehož životnost odpovídá životnosti celé konstrukce nebo životnosti vyměnitelných dílů.

5.2.3 Provedení spár, štěrbin a přeplátování

Na ocelové konstrukci musí být vyloučeny otevřené spáry, s možností zatékání (např. u šroubovaných spojů nebo v místech kotvení). Nepřípustné jsou přeplátované spoje (vyjma rekonstrukcí), přerušované stehové svary apod. Všechna tato místa jsou zdrojem korozního napadení, protože se zde zadržují různé nečistoty, zvýšená kondenzace, apod. Ocelové konstrukce jsou vždy provedeny uzavřenými, celoobvodovými svary.

Všechna místa spár ocelové konstrukce musí být utěsněna těsnícím svarem, pokud to není možné, potom kvalitními tmely. V případě šroubových spojů budou vždy použity kvalitní tmely, nikoliv těsnící svary. Použité tmely musejí být vždy kompatibilní s aplikovanými ochrannými systémy. Vhodnost použitého tmelu potvrzuje výrobce/dodavatel systému PKO

Místům přechodu ocelové konstrukce a betonu je třeba věnovat dostatečnou pozornost. Rozsah korozního napadení v průběhu životnosti ocelové konstrukce není možno ani zjistit, ani měřit. Doporučuje se v těchto místech provádět nátěr, za podmínky jeho kompatibility s čerstvým i vytvrzeným betonem.

5.2.4 Opatření k zamezení zadržování vody a úsad

Při návrhu ocelové konstrukce se doporučuje vyloučit uspořádání povrchu, na kterém se může zadržovat voda a nečistoty, které mohou zvyšovat korozní namáhání, jako jsou vodorovné plochy, shora otevřené profily, kouty, kapsy, prohlubně, přednost se dává vždy

kruhovým profilům před pravoúhlými. Voda, stékající po OK, musí být svedena a sbírána do odvodňovačů. Příklady vhodného uspořádání vylučujícího usazování a shromažďování vody jsou uvedeny v ČSN EN ISO 12944-3 Příloha D.

5.2.5 Úprava ostrých hran

Z důvodu nanesení rovnoměrného povlaku o dostatečné tloušťce na hranách jsou žádoucí zaoblené hrany. Povlaky na ostrých hranách mohou být snadno poškozeny. Všechny vzniklé ostré hrany z výrobního procesu musí být zaobleny nebo seříznuty a musí být odstraněny otřepy po vrtání děr a podél řezných hran, viz ČSN EN ISO 12944-3 Příloha D.

Požadovaná kategorie přípravy povrchu je P3 podle ČSN EN ISO 8501-3, výjimečně P2.

5.2.6 Požadavky na jakost povrchu oceli a svarů

Na povrchu a svarech ocelové konstrukce musí být vyloučeny póry, nadměrné převýšení svarů, nepravidelná kresba svarů, krátery, zápaly, rozstřik svarového kovu, ostré propálené hrany, přerušované svary, struska, tavidlo apod. Na povrchu ocelové konstrukce musí být vyloučeny šupiny, trhliny, laminace, pleny, přeložky, póry, záseky apod.

Detaily vztahující se k provedení a přípravě svarů, k odstranění rozstřiků po svařování, odstranění otřepů a ostrých hran musí být jasně vymezeny v technické zprávě projektanta a musí být implementovány do technologického postupu protikoroze ochrany a přípravy povrchu, který je projektant povinen zkontrolovat a odsouhlasit.

Požadovaná kategorie přípravy povrchu pod nátěr je P3 podle ČSN EN ISO 8501-3, výjimečně P2.

5.2.7 Provedení šroubových, nýtových spojů a kotvení konstrukce

Povrchy třecích ploch v nekluzném spojení musí být před montáží otryskány na dohodnutou drsnost, nejméně stupně Sa 2½ dle ISO 8501-1. Je dovoleno nanesení nátěru o vhodné hodnotě koeficientu tření.

Při stanovení povlaků na styčné plochy předepjatých šroubových spojení je nutno postupovat obzvláště obezřetně. Musí být použity nátěrové systémy, které nemohou vyvolat neakceptovatelné snížení předepínací síly. Pro tato spojení zvolené nátěrové systémy a/nebo opatření, závisí na typu konstrukce, následné manipulaci a montáži, stejně jako na dalším namáhání.

Životnost PKO šroubů (včetně matek a podložek), nýtů a kotvení OK by měla odpovídat životnosti PKO celé konstrukce. Jestliže je jejich životnost nižší, je nutné v plánu údržby počítat s jejich obnovou nebo výměnou.

5.2.8 Požadavky na provedení dutých prvků

Při navrhování dutých dílů ocelových konstrukcí je výhodné, v případě fyzicky neprůlezných rozměrů prvků nebo dílů, prostory vzduchotěsně a vodotěsně uzavřít. Před uzavřením provedením těsnícího, venkovního svaru musí být provedeno očištění svarů, mastnoty, nečistot atd., a převzetí vnitřních svarů. V případě montážních dílů je třeba uzavření dutiny provést plechem bez vybrání v rozích výztuh.

V případech uzavřených, nepřístupných dutin je však třeba zajistit, aby do těchto dutin nebyly prováděny na montáži otvory (např. pro umístění osvětlení apod.). Tyto následující konstrukce (osvětlení, odvodnění, uchycení kabelových žlabů apod.) se musí připojovat k pomocným nosičům, které jsou k dutým prvkům přivařeny.


Otevřené duté prvky a duté díly, jejichž povrch je vystaven působení vlhkosti, musí být opatřeny otvory pro odvětrávání a odvodňování a účinně chráněny proti korozi. V těchto dílech musí být detaily navrženy tak, aby bylo možno provádět aplikaci PKO, včetně inspekci a kontrol, a případných oprav během její životnosti.

V případech dutin ocelových konstrukcí určených k žárovému zinkování ponorem musí být na rozdíl od konstrukcí určených pro nátěrové povlaky konstrukce opatřeny vhodně navrženými otvory a dalšími konstrukčními zásadami v souladu z ČSN EN ISO 14713-2.

5.2.9 Opatření pro zabránění styků různých kovů

V případě použití dvou různých kovů o rozdílném elektrickém potenciálu (napětí), při elektricky vodivém spojení elektrolytem (např. při trvalém ovlhčení, ve vodě) vzniká koroze. Její podstatou je vytvoření galvanického článku.

Tabulka 2 Elektrochemická řada napětí kovů

prvek		napětí [V]	
zlato	Au	1,50	
stříbro	Ag	0,80	
měď	Cu	0,35	
vodík	H	0	
železo	Fe	-0,43	
zinek	Zn	-0,76	
hliník	Al	-1,70	
hořčík	Mg	-2,40	
			Ušlechtilé kovy
			Neušlechtilé kovy

Rychlost koroze závisí na rozdílu napětí (potenciálů) mezi oběma spojenými kovy, velikosti plochy styku, teplotě, době působení a složení elektrolytu. Čím větší je plocha ušlechtilé oceli v poměru k ploše neušlechtilé oceli, tím rychlejší je napadení galvanickou korozí.

V případech svařovaných spojů je třeba kombinace těchto materiálů zohlednit ve vztahu k návrhu a aplikaci PKO.

Příklad: má-li se korozivzdorná ocel přivařit k uhlíkové oceli, musí protikorozní ochrana dílce z uhlíkové oceli přesahovat vlastní svarovou oblast nejméně o 20 mm do korozivzdorné oceli, s přiměřeným překryvem vrstev nátěrového povlaku.

V případě, že je z konstrukčních důvodů nevyhnutelné použití spojení dvou kovů, tvořících galvanický článek, musí být styčné plochy elektricky izolované, např. použitím povlaků na

obou kovech. Může-li být opatřen povlakem pouze jeden z dvojice spojovaných kovů, je žádoucí opatřit povlakem ušlechtlejší kov.

Informace o korozním chování podkladového a spojovacího materiálu ze dvou různých kovů v kontaktu ukazuje Tabulka 3.

Tabulka 3 Korozní chování spojovacího materiálu

základní materiál	spojovací materiál - šrouby					
	Zn + HDG	Al + Al slitiny	ocel + litina	měď, mosaz, bronz	martenzitická korozivzdorná ocel (typ 410)	austenitická korozivzdorná ocel (typ 302,304;303,305)
Zn + HDG	A	B	B	C	C	C
Al + Al slitiny	A	A	B	C	NEDODORUČ.	B
ocel + litina	AD	A	A	C	C	B
měď, mosaz, bronz	ADE	AE	AE	A	A	B
feritická korozivzdorná ocel (typ 430)	ADE	AE	AE	A	A	A
austenitická korozivzdorná ocel (typ 302/304)	ADE	AE	AE	AE	A	A

VYSVĚTLIVKY:

- A koroze základního materiálu se nezvyšuje spojovacím materiálem
- B koroze základního materiálu se nepatrně zvýší spojovacím materiálem
- C koroze základního materiálu je výrazně zvýšena spojovacím materiálem
- D pokovení spojovacího materiálu se rychle degraduje, zůstává základní materiál spojovacího materiálu
- E koroze spojovacího materiálů se zvyšuje základním materiálem

5.3 Příprava povrchu

Při výběru způsobu přípravy povrchu je nutno brát v úvahu stupeň přípravy povrchu pro dosažení a zajištění požadované čistoty a drsnosti povrchu, vhodné pro navržený systém PKO. Povrch základního materiálu musí být před aplikací nátěrových hmot zbaven všech nečistot, volných korozních produktů, mastnot, rozpustných solí, vlhkosti, prachu a dalších látek, které zhoršují jakost následné povrchové úpravy.

Důležitým faktorem při hodnocení kvality povrchu z hlediska vhodnosti pro aplikaci nátěru a kovových povlaků je kromě čistoty i jeho drsnost a kotevní profil. Úprava povrchu se provádí metodami uvedenými v ČSN EN ISO 12944-4 na základě požadavků výrobní a technické dokumentace.

Pro povrchovou úpravu nových konstrukcí je možné použít ocel, která má stupeň zarezivění „A“ nebo „B“ podle ČSN EN ISO 8501-1. Ocel stupně zarezivění „C“ (- povrch oceli, ze kterého odkorodovaly okuje nebo ze kterého je lze oškrábat, a který vykazuje mírnou korozi viditelnou prostým okem) je možné použít pouze se souhlasem objednatele. Ocel stupně koroze „D“ (povrch napadený důlkovou korozí) se pro nové projekty nesmí použít. Povrch typu „D“ je možný pouze u stávajících částí rekonstruovaných konstrukcí.

V případě rekonstrukcí a oprav OK je nutno brát zřetel na stáří konstrukce, její polohu, kvalitu původního povrchu, stav existujícího nátěrového systému a rozsah jeho poškození, typ a korozní agresivitu prostředí a zvolený nový ONS.

S ohledem na náklady spojené s přípravou povrchu, které se zvyšují se stoupajícím stupněm čistoty, musí být pro dosažitelný stupeň čištění zvolen vhodný ONS, nebo musí být pro daný účel a nátěrový systém zvolen vhodný způsob čištění.

Chemické způsoby přípravy povrchu oceli, jako jsou moření, odrezování, pasivace a stabilizace koroze, se nepřipouští. Provádí se pouze jako součást prvovýroby (např. v zinkovnách). Pro přípravu povrchů určených k pozinkování ponorem platí doporučení norem ČSN EN ISO 1461 a ČSN EN ISO 14713. Čištění povrchu plamenem je možné použít jen výjimečně pro odstraňování okují, rzi a starých nátěrů s následným ručním nebo mechanizovaným čištěním při rekonstrukcích.

Na tom, do jaké míry se podaří povrch očistit a upravit, závisí kvalita a životnost následující povrchové úpravy. Povrch, v souladu s technickými listy použitých nátěrových hmot, nesmí být před aplikací nátěrů nebo žárově stříkaných kovů a slitin, orosený nebo pokrytý námrazou.

Základní postup čištění a přípravy povrchu je:

- odstranění biologických úsad a nánosů nečistot
- odmaštění
- odstranění solí z povrchu (vysokotlakou čistou vodou)
- odstranění rzi, okují a starých nátěrů (ručním/mechanizovaným čištěním nebo otryskáním)
- odstranění prachu (ometením, vysokotlakým vzduchem nebo odsátím)

5.3.1 Odmašťování

Odmašťování je název pro odstraňování hydrofobních nečistot, jako jsou tuky, oleje, maziva a jiné mastnoty z povrchu OK.

Odmaštění je nutné provádět vždy před tryskáním.

Odstraňování je možné provádět:

- Odmašťováním v organických rozpouštědlech (zejména technický benzín)
- Odmašťováním pomocí detergentů
- Odmašťováním pomocí par

Volba typu odmaštění závisí zejména na rozsahu zamaštění povrchu, velikosti čištěné plochy, ekologických aspektech, případně požadavcích na nehořlavost čisticího prostředku.

Poznámka: Odmašťování pomocí chlorovaných uhlovodíků jako jsou např. perchloretylen, trichloretylen, metylchlorid apod. je ZAKÁZÁNO. Doporučuje se používat syntetická regenerovatelná rozpouštědla s vyšším bodem varu.

5.3.2 Odstranění solí

Odstranění solí se provádí oplachem ocelového povrchu. Oplach je obvykle realizován vysokotlakým vodním čištěním. Je doporučován zejména při provádění obnovy stávajících NS nebo při aplikaci nátěrů na nové ocelové konstrukce vystavené vysokému koroznímu namáhání, jejichž svary byly zhotovovány za použití bazických elektrod.

5.3.3 Ruční mechanické čištění povrchu

Mezi mechanické způsoby čištění povrchu patří:

- ruční nebo mechanizované otloukávání povrchu různými druhy kladívek a jehel;
- kartáčování ocelovými kartáči;
- broušení.

Před ručním a mechanizovaným čištěním by měly být tlusté vrstvy rzi odstraněny oklepáním. Při mechanickém obrušování se povrch brousí až na čistý kov tvrdým brusivem. Výhodné jsou pneumatické nebo elektrické brusky pracující s vyměnitelnými kotouči různé velikosti, tvaru a zrnitosti abraziva. K lokálnímu čištění povrchu je nově možné použít ruční elektrické či pneumatické oklepávače a čistící pistole vybavené buď svazkem jehel v pohyblivé objímce, nebo sekáčem, které jsou vyměnitelné.

Čistota povrchu připraveného pomocí těchto prostředků se určuje stupni čistoty podle norem ČSN EN ISO 8501-1 a 2.

Kvalita ručního a mechanizovaného čištění je charakterizována jednotlivými stupni čistoty St, P St a P Ma.

5.3.4 Otryskávání

Čištění povrchu kovu abrazivním otryskáváním umožňuje zabezpečit jeho dokonalou přípravu pod nátěr. Předepsaný stupeň očištění je nutno zvolit v souladu s požadavky následných ochranných systémů a jejich životnosti. Tryskání zajišťuje očištění povrchu na různé stupně čistoty (Sa 2, Sa 2^{1/2} a Sa 3 podle ČSN EN ISO 8501, část 1 a 2). Poskytuje nejen čistý povrch, ale zajišťuje dosažení vhodné drsnosti (v závislosti na volbě otryskávacího prostředku), která přispívá k lepšímu zakotvení a přilnavosti následně aplikovaných vrstev PKO.

Po otryskání musí být povrchy vždy zbaveny prachu a zbytků abraziva.

Technologie otryskávání vodním paprskem (water jetting) o tlaku vyšším než 70 MPa je velmi vhodná v rámci údržbových prací, kdy se vysokým tlakem odstraní nepřilnavé vrstvy nátěrů, rzi apod. a navíc se odstraní různé biologické usazeniny a nečistoty, případně znečištění rozpustnými solemi. Stupně čistoty včetně stupňů bleskové koroze se hodnotí podle ČSN EN ISO 8501-4.

Termíny čištění vodním paprskem nebo otryskávání vodou se používají pro popis a definici čistících procesů a jen částečně definují vlastní proces. Hranice mezi těmito technikami může nastat při malém rozdílu tlaků, v závislosti na použití. Techniky používané pod hranicí 70 MPa jsou nazývány čištění vodou.

Normou jsou definované tlaky pro čištění a tryskání vodou:

- nízkotlaké čištění vodou (LPWC) při tlaku nižším než 34 MPa;
- vysokotlaké čištění vodou (HPWC) při tlaku od 34 MPa do 70 MPa.
- vysokotlaké otryskávání (water jetting) od 70 MPa do 200 MPa
- ultra-vysokotlaké tryskání nad 200 MPa

5.3.5 Příprava dříve natřených povrchů konstrukcí

Pro přípravu dříve natřených povrchů konstrukcí je nutné vyhodnocení stávajícího stavu nejen protikorozní ochrany, ale také celkového stavu ocelové konstrukce díla. Na základě vyhodnocení a požadavků na další požadovanou životnost konstrukcí je možné specifikovat vlastní přípravu povrchu.

V rámci údržbových prací je možné počítat pouze s lokální přípravou povrchu, kterou uvádí ČSN EN ISO 12944-4. Stupně čistoty uvádí ČSN EN ISO 8501-2 s ukázkami reprezentativních vzorků a označuje je podle způsobu přípravy povrchu jako skupinu P Sa, P St, P Ma.

Před aplikací opravných nátěrů, po přípravě povrchu, musí zůstávající části původních nátěrů, včetně všech základních a podkladových vrstev, být pevně přilnavé, okraje zbroušené do ztracena, povrch musí být odmaštěn a bez nečistot a musí vykazovat dostatečnou přilnavost.

5.3.6 Příprava žárově zinkovaných povrchů ponorem

Úprava povrchu před aplikací nátěrových hmot na žárově zinkované povrchy musí být provedená nejlépe lehkým otryskáním nekovovým abrazivem o velikosti zrna 0,2 mm až 0,5 mm, nízkým tlakem na trysce a pod uhlím tryskání 30 ° až 60 °, tzv. sweep blasting (sweeping), které se používá na očištění a zdrsnění zinkového povlaku. Výsledný povrch by měl být matný, s drsností klasifikovanou stupněm "jemný" podle ČSN EN ISO 8503-2 (G). Základní nátěr by měl být nanesen okamžitě po tryskání, přičemž relativní vzdušná vlhkost by měla být co nejnižší.

Na menších plochách je možné použít ruční zdrsnění zinkovaného povrchu drátěnými kartáči nebo použitím 5% vodného roztoku amoniaku. Následně by měl být povrch důkladně umytý vodou. Tento postup není vhodný na velké plochy a konstrukce s přeplátovanými a otevřenými spoji.

Porušené plochy zinkového povrchu musí být obnoveno takým způsobem, aby ochranná účinnost povlaku jako celku byla zachována.

5.4 Systémy protikorozní ochrany

Systém protikorozní ochrany může být realizován nátěrovým systémem, kovovým povlakem nebo jejich kombinací, tzv. duplexním systémem, který je nanesen na předem připravený ocelový podklad. Systémy PKO mohou být zhotoveny plně dílensky, nebo mohou být rozděleny na části zhotovené na dílně (metalizační dílna, zinkovna, lakovna) a dokončeny na stavbě (montážní spoje, aplikace vrchního nátěru).

Volba PKO závisí na typu, tvaru a rozměrech ocelové konstrukce, na účelu použití jejich použití a namáhání, a na technologických možnostech jejich zhotovení. Pozornost je nutné věnovat zejména výběru vhodných systémů PKO při obnově a rekonstrukcích.

Jestliže PKO bude rozdělena na část dílenskou a na část na stavbě, musí být takovému účelu způsobilá. Musí být stanovena a zajištěna opatření, aby jednotlivé části rozdělené PKO, byly přizpůsobeny podmínkám rozdělení, byly navzájem kompatibilní. Přesné rozdělení a jednotlivé technologické úkony musí být uvedeny v technologickém postupu.

5.4.1 Ochranné nátěrové systémy – ONS

Ochranný nátěrový systém je určen celkovou tloušťkou NS, použitými druhy NH, jejich tloušťkou a posloupností jednotlivých vrstev. NS je dále definován předpokládanou životností při daném stupni korozní agresivity prostředí.

Ochranný nátěrový systém se obvykle skládá ze:

- základního nátěru,
- mezivrstvy (obvykle jedna nebo více mezivrstev),
- vrchního nátěru.

Poznámka: Specifickým druhem ONS jsou 100% sušivé NH stříkané za horka, které jsou obvykle stříkané v jedné vrstvě o tloušťce až 2000 μm , vždy v souladu s technickými listy použitého materiálu.

Pro dodržení ochranných vlastností v kritických místech konstrukce (hrany, svary, nýty ap.) se provádí navíc přídatný nátěr těchto míst, tzv. pásový nátěr. Pásový nátěr je nedílnou součástí vrstvy a do celkové tloušťky ochranného nátěrového systému se nezapočítává.

Při dílenském zhotovení ONS se obvykle nanáší celý nátěrový systém mimo míst montážních spojů, v souladu s doporučením technických listů a za vhodných aplikačních podmínek.

Aplikace základního nátěru musí být provedena v co nejkratším časovém intervalu po přípravě povrchu otryskáním a je závislá na relativní vlhkosti vzduchu v místě aplikace. Obvykle by měl být na otryskaný povrch aplikován základní nátěr ve stejný pracovní den. V případě prodloužení tohoto intervalu je nutné provádět vhodná opatření, při kterých vlhkost vzduchu nepřekročí hodnotu 50 %. V případě nedodržení tohoto předpokladu je nutné počítat se zkrácením životnosti aplikované ONS.

Poznámka:

V případě, že dojde ke kondenzaci vlhkosti v průběhu prací nebo při delším přerušení prací, je nutno tyto přerušit a před novým zahájením nanášení čištění opakovat.

Základný nátěr na tryskaný ocelový povrch nebo na kovový povlak nanesený žárovým stříkáním (drsný povrch) nesmí být aplikovaný válečkem.

Ředění nátěrových hmot musí být prováděno pouze v souladu s technickými listy a doporučeními výrobce pro daný typ NH a aplikační techniky. Dvousložkové nátěrové hmoty nesmí být doředovány v průběhu nanášení, zejména pokud dochází k jejich houstnutí na konci doby zpracovatelnosti.

Jednotlivé vrstvy nátěrového systému u montážních svarů musí být od sebe odstupňované po 50 mm - 150 mm (kryté samolepící páskou určenou pro nátěry) tak, aby bylo možné po zhotovení svarů postupné navázání celého nátěrového systému. Zhotovitel PKO se musí před zahájením povrchových úprav seznámit s místy, které je nutné chránit.

Na místa montážních spojů, míst poškozených montáží a dopravou se musí předepsat opravný nátěrový systém.

Jednotlivé vrstvy nátěrového systému musí být zhotoveny v odlišných barevných odstínech. Na povrch upravený pouze ručním nebo mechanizovaným čištěním se může použít pouze nátěrový systém, který je určen na ručně čištěné povrchy.

5.4.2 Kovové povlaky

Kovové povlaky jsou tvořeny vrstvou kovu nebo jejich slitin. Podle způsobu jejich zhotovení se rozlišují kovové povlaky získané ponorem do roztaveného kovu nebo žárovým stříkáním (metalizací) a jsou prováděny v souladu s normami:

- žárově nanášené povlaky kovu (zinek čistý nebo speciálně legovaný) ponorem (ČSN EN ISO 1461, ČSN EN ISO 14713-1, ČSN EN ISO 14713-2),
- žárově nanášené povlaky kovu (zinek, hliník nebo jejich slitina) nástřikem (metalizace, ČSN EN ISO 2063).

Pro PKO vodních děl se nejčastěji používají zinkové povlaky (Zn) nebo slitinové povlaky (ZnAl). Zinkové povlaky nebo slitiny zinku působí jako bariéra a zároveň poskytují ocelovému povrchu katodickou ochranu, která se využívá zejména při drobném poškození povlaku na základní kov. Povlaky hliníku poskytují základnímu kovu pouze bariérovou ochranu.

Kovové povlaky se obvykle používají v kombinaci s ONS (kombinované, duplexní systémy). Samotné kovové povlaky se používají výjimečně v místech, kde nehrozí vysoký výskyt vlhkosti, případně ponor a obvykle pro pomocné konstrukce (zábradlí, ploty, lávky apod.)

5.4.2.1 Povlaky žárově zinkované ponorem

PKO je realizována zinkovým povlakem, který se nanáší ponorem dílů do roztaveného zinku podle souboru ČSN EN ISO 14713 a ČSN EN ISO 1461. Žárové zinkování se provádí pouze v zinkovně ponorem do van s roztaveným zinkem, proto jsou konstrukce limitované jejich rozměry, přičemž je nutné respektovat konstrukční řešení jednotlivých dílů. Chemické složení

a stav povrchu, hmotnost dílu a tloušťku podkladu mají vliv na vzhled, tloušťku, strukturu a fyzikálně mechanické vlastnosti Zn povlaku.

Žárovým zinkováním ponorem se na povrchu oceli vytvoří povlak složený z několika vrstev slitinových fází Fe-Zn, kde vnější vrstvu tvoří čistý zinek.

5.4.2.2 Povlaky žárově stříkané

Zhotovují se nástřikem roztavených kovů (Zn, Al nebo jejich slitin) na správně připravený podkladový kov. Používají se pro dlouhodobou ochranu ocelových konstrukcí při požadované životnosti nad 25 let.

Metalizovat lze pouze povrchy s tloušťkou stěny min. 3 mm (s výjimkou některých tvarově zpevněných profilů). Podle způsobu tavení stříkaného kovu se používá elektrometalizace (tavení elektrickým obloukem) a plynová metalizace (tavení oxido-acetylenovým plamenem)

Kovové povlaky vytvořené žárovým stříkáním jsou definovány minimální místní tloušťkou a přilnavostí. Tloušťka kovového povlaku se volí podle ČSN EN ISO 2063 s ohledem na charakteristiku prostředí, ve kterém je povlak exponován, požadovanou životnost a další případné povrchové úpravy (nátěry).

Přilnavost žárově stříkaných povlaků vzniká mechanickým přilnutím roztavených částic stříkaného kovu/slitiny na otryskaný ocelový povrch. Před žárovým stříkáním musí být povrch otryskán ostrohranným abrazivem na vysoký stupeň čistoty Sa3 a dostatečným kotvícím profilem.

Kov pro žárový nástřik musí splňovat požadavky:

Hliník: typ Al 99,5 podle ČSN EN ISO 14919

Hliníkové slitiny: hliníková slitina s 5% Mg, typ AlMg5 podle ČSN EN ISO 14919

Zinek nebo zinkové slitiny

Žárově nastříkaný povlak musí být utěsněn specifikovaným nátěrem v co nejkratší době, nejlépe do 4 h od zhotovení.

5.4.2.3 Kombinované (duplexní) povlaky

Kombinovaný (duplexní) povlak je tvořen kovovým povlakem a nátěrem, přičemž kovový povlak může být zhotoven ponorem nebo stříkáním. Přítomnost kovového povlaku snižuje podrezávání nátěrové vrstvy a nátěrová vrstva chrání kovový povlak před předčasnou korozí. Předpokladem dlouhodobé životnosti je dobrá a trvalá přilnavost organického povlaku na kovovém povrchu.

Kombinované (duplexní) systémy protikorozní ochrany se obvykle používají u nových staveb hlavních nosných ocelových konstrukcí.

5.5 Aplikační podmínky

Otryskané plochy musí být opatřeny základním nátěrem ihned po otryskání, přičemž nesmí být tyto práce prováděny za nepříznivých klimatických podmínek (vysoké relativní vlhkosti, deště a sněžení). Obecně je nutné akceptovat následující ustanovení:

- nanášení nátěru (s výjimkou speciálních nátěrových hmot) není možné provádět při teplotě nižší než + 5°C, pokud není výrobcem nátěrové hmoty stanoveno jinak;
- vodou ředitelné nátěrové hmoty jsou obvykle limitovány teplotou + 10°C;
- není-li v technických podmínkách výrobce stanoveno jinak, musí být teplota povrchu podkladového kovu nejméně + 3°C nad rosným bodem;

Veškeré povlaky je zakázáno zhotovovat na mokrý a orosený povrch; určité výjimky mohou nastat u speciálních materiálů, vždy je nutné dodržovat doporučení výrobce.

Vždy před začátkem nanášení nátěrových hmot, v průběhu a případně při náhlé změně počasí se musí měřit teplota povrchu dotykovým teploměrem, teplota a relativní vlhkost vzduchu. Tato měření musí být zaznamenána do stavebního deníku. Hodnota teploty rosného bodu, při které dochází ke kondenzaci vzdušné vlhkosti na sledovaném povrchu, se stanoví použitím termodynamické tabulky dle ČSN EN ISO 8502-4 nebo se odečte přímo na měřícím přístroji.

5.6 Příprava a kontrola nátěrových hmot pro aplikaci

Před zahájením aplikace vybraného nátěrového systému je nutno provést komplexní kontrolu dodávky jednotlivých nátěrových hmot. Je nutné provést kontrolu stavu a způsobilosti dodaných nátěrových hmot v daných podmínkách. Před aplikací a v jejím průběhu musí být provedeno ověření nátěrových hmot, zejména z následujících hledisek:

- kontrola stavu jednotlivých šarží nátěrových hmot, data výroby (záruční doby);
- kontrola fyzikálně-chemických parametrů podle údajových listů dodavatele;
- zda existující sediment je možné snadno zpětně rozmíchat;
- není-li na povrchu škraloup, který by mohl být při rozmíchávání vmíchán do nátěru.

Nátěrové hmoty je nutno míchat v čistých nádobách, bez zbytků starých nátěrových hmot nebo jiných nečistot. K míchání se používají míchadla s elektrickým pohonem v nevýbušném provedení, čímž je zajištěno dokonalé promíchání nátěrové hmoty. Míchací zařízení musí být udržováno v čistém stavu bez zbytků jiných nátěrových hmot.

Ředění nátěrových hmot musí být prováděno v souladu s technickými listy a doporučeními výrobce pro daný typ aplikační techniky. Nátěrové hmoty nesmí být doředovány v průběhu nanášení, zejména pokud dochází k jejich houstnutí na konci doby zpracovatelnosti.

Při vlastní aplikaci je vhodné též ověřit použitou nátěrovou hmotu z hlediska jejích vlastností při nanášení (stříkatelnost, rozliv, apod.). Důležitým faktorem při ověřování je správná

příprava nátěrové hmoty pro určitý typ nanášení (filtrace, ředění, tužení, teplota podkladu i prostředí, teplota nátěrových hmot).

5.7 Technologie aplikace povlaků

Aplikace nátěrových hmot je prováděna přednostně vysokotlakým stříkáním. Pouze v omezených případech lze provádět ruční nanášení nátěrů.

5.7.1 Vysokotlaké stříkání (bezvzduchové, airless)

Rozptylu nátěrových hmot se dosahuje expanzí nátěrové hmoty, která je do stříkací pistole dopravována vysokotlakým čerpadlem. Výrazně se snižuje množství potřebných ředidel. Speciální zařízení umožňují stříkání bezrozpouštědlových nátěrových hmot při zvýšené teplotě. Snižováním konzistence se dosahuje ohřátím jednotlivých složek nátěrových hmot, většinou dvoukomponentních. Míšení jednotlivých složek probíhá přímo v pistoli v předepsaném poměru pomocí dávkovacích čerpadel. Takto lze nanést vysokou tloušťku povlaku jednou operací. Využívá se zejména při ochraně rozměrných ploch a pro aplikaci silných povlaků.

Pro dlouhodobou životnost je důležité celistvé a rovnoměrné pokrytí všech ploch konstrukce, tzn. také koutů, svarů a hran. Z tohoto důvodu je nutné pro všechny aplikace zhotovování pásových nátěrů. Pásovými nátěry se rozumí aplikace nátěru na svary, hrany, kouty a ostatní obtížně přístupná místa OK štětcem v každé vrstvě nátěrového systému.

Pro zpracování nátěrových hmot a jejich aplikaci je nutné, aby se aplikační firma prokázala certifikátem firmy dodávající NH, že je poučena a zná technologii aplikace daných NH.

Poznámka:

Rozmíchaná nátěrová hmota musí být přefiltrována, aby nedocházelo k ucpávání trysky. Zařízení před nanášením musí být propláchnuto vhodným ředidlem (podle doporučení výrobce nátěrové hmoty), aby byla odstraněna z transportního systému vlhkost, která by ve styku s nátěrovou hmotou mohla způsobit její degradaci. V průběhu nanášení je třeba zajistit míchání nátěrové hmoty v zásobníku.

Pneumatické (vzduchové) stříkání

Je vhodné pro aplikaci nátěru, na který jsou kladeny vyšší vzhledové požadavky. Při správném nastavení technologických parametrů (konzistence, tlak vzduchu, průměr trysky, vzdálenost od povrchu) lze dosáhnout nátěru stejnoměrné tloušťky, slitého a hladkého povrchu.

Potřebný tlak je zajišťován kompresorem, který musí mít předřazen odlučovač oleje a vody.

Stříkání je zakázáno pro aplikaci nátěrových hmot s obsahem toxických pigmentů (suříku, chromanových pigmentů).

5.7.2 Ruční nanášení

Ruční nanášení nátěrů prováděné za použití vhodných štětců nebo válečků se uplatňuje zejména tehdy, pokud prostorové nebo jiné důvody brání účelnému použití některé ze stříkacích technologií. Použití ručního nanášení je vhodné při opravách drobných, lokálních vad nátěrů.

Štětce nebo válečky musí být používány vždy jen pro jeden druh a odstín nátěrové hmoty.

Nanášení štětcem je vhodné ke zhotovování základních nátěrů. Předností je mechanické rozpracování a „zatlačení“ nátěrové hmoty do korozních důlků a nerovností povrchu natíraného předmětu.

Nanášení základní vrstvy válečkem je zakázáno.

5.8 Dodávka a skladování materiálů pro PKO

Na stavbu se dopravují pouze materiály, které splňují požadavky projektu, jsou schválené objednatelem a jsou uvedeny v technické dokumentaci stavby a technologickém postupu.

Pro dopravu materiálu na stavbu musí být dodrženy podmínky pro jeho manipulaci tak, aby nedošlo k poškození obalů nebo označení výrobků a materiálů, znehodnocení obsahu nebo k poškození nebo k záměně materiálů. Zhotovitel PKO odpovídá za správnou manipulaci s materiály v tomto rozsahu.

Při dodávce nátěrových hmot zhotovitel PKO kontroluje za účasti objednatele shodu těchto parametrů:

- označení výrobku,
- originalnost obalů,
- dodací listy hmot,
- stáří hmot (záruční lhůta),
- označení šarží (a shodu s údajovým listem hmoty),
- datum výroby,
- způsob skladování (teplota ve skladu, délka doby skladování).

Skladování

Skladování materiálu/abraziva pro tryskání/nátěrových hmot se realizuje na staveništi, v určených temperovaných skladech, a to za podmínek, které jsou stanoveny výrobcem/dovozcem hmot. Není povoleno materiál/abrazivo pro tryskání/nátěrové hmoty/ředidla skladovat mimo určené sklady s ohledem na vysokou/nízkou teplotu vzduchu, vliv UV záření, a v případě hořlavin na nebezpečí vzniku ohně, (nátěrové hmoty vč. ředidel jsou vesměs hořlavé látky).

Při skladování na staveništi nesmí teplota překročit doporučenou hodnotu teploty technickým listem.

Materiál/abrazivo pro tryskání/nátěrové hmoty/ředidla, které nesplňují podmínky a požadavky na kvalitu nebo jsou neopravitelně poškozeny, musí být odstraněny ze staveniště a nesmí být použity pro realizovanou PKO.

Zbytky obalů jsou nebezpečným odpadem, který musí být zlikvidován v souladu s

6 Návrh protikorozi ochrany

Základní doporučení pro navrhování systémů PKO (pojivové báze, počtu vrstev, atd.) jsou uvedena v normě ČSN EN ISO 12944-5. Při návrhu je nutné, aby jednotlivé vrstvy nátěrového systému byly barevně odlišeny. Doporučuje se používat nátěrové hmoty vždy jednoho výrobce.

Funkčnost ochranných povlaků vytvořených z nátěrů na ocelovém podkladu závisí významně na stavu ocelového povrchu, kvalitě jeho provedení a expozičních podmínkách. Pro vysokou a velmi vysokou životnost doporučuje norma ČSN EN ISO 12944-5 nejnižší stupeň čistoty povrchu Sa. 2½.

Po uplynutí předpokládané životnosti protikorozi ochrany se provede vyhodnocení stavu konstrukce a podle stavu nátěrového systému, případně kombinovaného povlaku, (prokorodování, podkorodování, přilnavosti vrstev) se provede celková obnova (všechny uvažované vrstvy včetně předúpravy povrchu) nebo jen částečná obnova protikorozi ochrany nátěrovým systémem. V případě částečné obnovy protikorozi ochrany je nutné použít nátěrovou hmotu na stejné pojivové bázi nebo ověřit kompatibilitu stávající a nové nátěrové hmoty. Pro zpracování specifikací prací spojených s údržbou je možné využít doporučení normy ČSN EN ISO 12944-8.

V případě jakýchkoliv pochybností a nejasností je nutné konzultovat problematiku se zástupcem dodavatele nátěrových hmot.

6.1 Rozdělení konstrukcí

Konstrukce jsou rozděleny podle prostředí a jednotlivých činitelů, které mají významný vliv na jejich korozi namáhání.

Materiál:

- ocelové, litinové potrubí,
- ocelové konstrukce.

Tabulka 4 Rozdělení konstrukcí podle určujícího prostředí

označení		prostředí	namáhání	hodnocení rizika abraze	
A	třída A/I	Atmosférická expozice	OK bez ponoru ve vodě, T, RV, znečištění ovzduší	0	bez rizika abraze
	třída A/II	bez ponoru, trvalý vliv UV záření	trvale vystaveno UV záření, vliv prostředí s vysokou vlhkostí	0	bez rizika abraze
poznámka: třída A/I OK uvnitř budov, pomocné konstrukce, lávky					
B	třída B	střídavý ponor bez proudění vody, bez nebo s UV zářením	bez vlivu proudění vody, OK po většinu času vystaveny UV záření, ,	0	bez rizika abraze
poznámka: trvale nebo částečně zaplavené OK, OK v prostředí s vysokou a nepřetržitou vlhkostí vzduchu					
C	třída C/I	s vlivem proudící vody, bez nebo s UV záření	rychlost proudění vody, abraze	I - mírné	rychlost proudění do 3 m/s
	třída C/II			II - střední	občasný výskyt abrazivních částic (kaly, písky, štěrky), rychlost proudění 3 – 10 m/s
	třída C/III			III - vysoké	štěrkonosné řeky, vysoká rychlosti proudění (nad 10 m/s)

6.2 Protikoroze ochrana - nátěrové systémy

Kapitola uvádí příklady vhodných nátěrových systémů aplikovaných na ocelový povrch nebo povlak zhotovený žárovým nástřikem nebo zinkový povlak zhotovený ponorem. Nátěrové systémy je nutné aplikovat na správně připravený podklad. Příprava povrchu je uvedena v kapitole 5.3.

Ochranné nátěrové systémy je nutné volit se zřetelem na požadovanou životnost a korozní prostředí, ve kterém jsou konstrukce umístěny. Níže uvedené parametry budou rozhodující pro očekávanou životnost NS:

- stupeň příprava povrchu;
- konstrukční řešení (např. vliv šroubových nebo nýtovaných spojů, špatně přístupné plochy, stav hran a svarů, apod.);
- stav povrchu OK (rovnoměrná koroze nebo důlkové napadení podkladového materiálu, apod.);

- typ nátěrového systému (pojivové báze jednotlivých nátěrových hmot, obsah zinkového pigmentu v základním nátěru);
- technologie aplikace NS (nástřik airless, pneumatické stříkání, aplikace štětce, apod.);
- atmosférické podmínky při aplikaci;
- případné vzhledové požadavky (stálost lesku, barevného odstínu).

V případě opravných nátěrů musí být vyhodnocen stav existujících nátěrů a na základě zjištěného stavu současné PKO musí být specifikován způsob úpravy povrchu a ochranný systém. Navrhovaný opravný systém měl být konzultován s výrobcem nátěrových hmot. Jestliže je to možné, je vhodné pro ověření doporučení výrobců zhotovit zkušební plochy, které se po určité době expozice vyhodnotí.

Navrhované ochranné systémy a jejich příklady jsou uvedeny v Příloze 6 Příklady nátěrových systémů pro definované stupně namáhání OK.

7 Kontrola kvality ochranných povlaků

Provádění prací protikorozní ochrany musí být dozorováno ve všech stádiích provádění. Dozor musí být prováděn náležitě kvalifikovanými a zkušenými osobami.

Kontroly zahrnují:

- kontrolu nátěrových hmot (ověření hodnot deklarovaných výrobcem a zjištěnými hodnotami, tvorba škraloupu, plavání pigmentů, rozmíchatelnost, měření konzistence pro zvolenou technologii nanášení, rozliv apod.);
- kontrolu přípravy povrchu;
- kontrolu atmosférických podmínek při zhotovování protikorozní ochrany;
- kontrolu technologie nanášení (používání válečků, zhotovování pásových nátěrů, způsob míchání, ředění a tužení nátěrových hmot, počet vrstev, atd.);
- kontrolu a ověření vlastností zhotovených povlaků.

7.1. Způsob organizace a provádění kontroly

7.1.1 Zhotovitel ochranných povlaků

Zhotovitel je odpovědný za provedení prací a vlastní dozor v celém průběhu prací spojených se zhotovováním antikorozní ochrany. Před začátkem prací povrchových úprav uvedeného rozsahu předkládá zhotovitel objednateli přesný technologický postup, který je, po odsouhlasení, základním předpisem pro kontrolní činnost. Tento technologický postup by měl být s technickým dozorem investora předem konzultován a v souladu s příslušnými platnými normami.

Základní povinnosti technického dozoru zhotovitele (TDZ)

Vést stavební deník, ve kterém jsou uvedeny všechny důležité a rozhodující skutečnosti, které mají vliv na kvalitu jednotlivých provedených kroků protikorozní ochrany. Mezi základní povinnosti patří:

- kontrola stavu a způsobilosti dodaných nátěrových hmot;
- kontrola přípravy nátěrové hmoty pro zamýšlenou aplikační technologii (ředění, míchání natužených nátěrových hmot, dodržení času mezi natužením a vlastní aplikací, dodržení maximálního času pro zpracování natužené směsi, apod.);
- měření teploty a relativní vlhkosti vzduchu, teploty povrchu podkladu a stanovení rosného bodu, k účelu vydání pokynu pro zahájení prací se zápisem do stavebního deníku;
- způsob a podmínky přípravy povrchu;
- hodnocení stavu povrchu po operaci čištění a přípravy povrchu;
- kontroly dodržování časového intervalu mezi očištěním povrchu a další povrchovou úpravou;
- měření jednotlivých vrstev ochranného systému;
- měření celkové tloušťky žárově nastříkovaného povlaku před prvním nátěrem;
- kontroly plnění podmínek nanášení prvního utěsňujícího nátěru ve stejný den jako je prováděna metalizace;
- kontroly (vizuální) celistvosti nanesení jednotlivých vrstev nátěrového systému;
- kontroly provádění pásových nátěrů;
- hodnocení přilnavosti mezi jednotlivými vrstvami systému;
- kontroly plnění všech podmínek stanovených výrobcem pro zpracování a aplikaci nátěrových hmot;
- účastnit se všech kontrolních zkoušek,
- o všech provedených zkouškách a jejich výsledcích vést záznamy ve stavebním deníku.

Ve stavebním deníku musí být uvedena jména všech pracovníků, kteří provádějí přípravu povrchu, žárově nástřiky, aplikační práce, kontrolu apod.

Technický dozor zhotovitele musí být na stavbě po celou dobu provádění přípravných a aplikačních prací!

7.1.2 Odborný dozor pověřený objednatelem tj. technický dozor investora (TDI)

Technický dozor investora provádí namátkové kontroly průběhu prací, plnění smluvních podmínek a dodržování jednotlivých kroků schváleného technologického postupu. U velkých investičních celků je velmi důležitá kontrola již ve fázi zhotovování povrchové úpravy ve výrobním závodě.

Technický dozor investora by měl odsouhlasit kontrolní a zkušební plán činnosti, tzn. jednotlivé kontrolní operace, počet a rozmístění zkoušek (měření), akceptovatelný výsledek hodnocení, použité měřicí přístroje a jejich kalibrace, požadavky na zhotovení kontrolních ploch a způsob předávání výsledků kontroly/inspekce.

V případě podezření na nedodržení technologického postupu případně kvality zhotovené protikorozní ochrany provádí kontrolu přilnavosti nátěru (destruktivní zkoušky dle ČSN EN

ISO 2409, ČSN EN ISO 4624 nebo ASTM D 3359), případně pórovitosti pomocí nízko či vysokonapěťových detektorů, podle technických podmínek dodavatele nátěrového systému. Za zvláštních okolností či při kritických podmínkách pro provádění prací (např. za nepříznivých klimatických podmínek, dlouhá časová prodleva mezi aplikací základního nátěru a dalších vrstev apod.) je povinen zúčastnit se měření či rozhodovacích jednání pro pokračování prací, mezioperačních kontrol či posouzení stávajícího stavu.

Důležitým předpokladem dobré práce je vybavení pracovníků inspekce určitými pravomocemi, které by také měly být předem specifikovány. Jedná se zejména o možnost zastavení prací při nedodržování odsouhlaseného technologického předpisu.

Poznámka: Všechny použité měřicí přístroje musí být v dobrém technickém stavu a musí mít platný kalibrační list.

7.2 Kontrola kvality zhotovených povlaků

7.2.1 Vzhledové hodnocení nátěrů

Při hodnocení vzhledu nátěrů se kontroluje zejména:

- rovnoměrnost nanesení povlaku na všechny plochy (tahy po štětcí, povlak se vzhledem pomerančové kůry, suchý střík apod.);
- překrytí hran;
- vyloučení vad jako jsou potekliny, trhliny, puchýře, prorezavění, praskání, odlupování, výskyt pórů a nespojitosti povlaku;
- výskyt nečistot v zaschlém nátěru;
- jednotný barevný odstín a lesk.

Vizuální hodnocení vad povlaku jako jsou puchýře, prorezavění, praskliny, odlupování, křídování, nitková koroze apod. se provádí podle řady norem ČSN EN ISO 4628, část 1 až 10 Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu.

Zjištěné vady musí být opraveny v souladu s jakostními parametry dohodnutými před zhotovováním nátěrů.

7.2.2 Tloušťka nátěru

Je jedním z nejdůležitějších kritérií určujících ochranné vlastnosti nátěru. Při uvádění naměřených hodnot je nutné vzít v úvahu stav podkladového materiálu, např. otryskaný povrch, zbytky přilnavé rzi, apod. Drsnost povrchu, která vznikne po čištění otryskáváním v závislosti na použitém druhu tryskacího materiálu, stavu čištěného povrchu apod. může

zkreslit konečný výsledek, zejména v případě nátěrových systémů o nižších tloušťkách. Pro získání skutečné hodnoty tloušťky suchého povlaku je nutné provést vhodnou korekci. Pro tryskané povrchy podle ČSN EN ISO 8501-1 jsou doporučené korekční hodnoty uvedeny v normě ČSN ISO 19840. Tyto korekční hodnoty se od hodnoty tloušťky naměřené sondou kalibrovanou na hladký povrch odečítají. Jinou možností je provést kalibraci měřícího přístroje na otryskaný povrch. Korekční hodnoty jsou uvedeny také v tabulce 5. Měření jsou nedestruktivní a provádí se podle normy ČSN EN ISO 2808.

Ve fázi zhotovování povlaku se měří mokrá tloušťka povlaku (ČSN EN ISO 2808). Jedná se o orientační hodnotu, která má vypovídací schopnost pro zhotovitele.

Kritéria tloušťky suchého filmu:

- jsou nepřipustné tloušťky suchého filmu nižší než 80 % nominální tloušťky;
- počet měření nižších, než je požadovaná (nominální) tloušťka nesmí přesáhnout 20 %, přičemž průměrná hodnota musí být shodná nebo větší než nominální;
- maximální tloušťka suchého nátěrového filmu nesmí být vyšší než trojnásobek nominální tloušťky, pokud není v technických listech nebo specifikaci nátěrového systému uvedeno jinak.

Tabulka 5 Korekční hodnoty pro tryskané povrchy podle ČSN ISO 19840

Profil povrchu podle EN ISO 8503-1	Korekční hodnota (μm)
Jemný	10
Střední	25
hrubý	40

7.2.3 Přílnavost nátěru

Je dalším významným parametrem jakosti povlaku, jedná se však o zkoušku destruktivní, která se obvykle používá ve sporných případech nebo při podezření na nedodržení technologického postupu. V případě, že je nežádoucí poškození nově zhotovené protikoroze ochrany, je možné provést zkoušku na referenčních vzorcích/deskách, které jsou zhotoveny na stejném podkladovém materiálu a za stejných podmínek jako vlastní protikoroze ochrana.

Přílnavost nátěrů se stanovuje odtrhovou zkouškou podle ČSN EN ISO 4624. Přílnavost lze také ověřit metodou křížového řezu podle ASTM D 3359 nebo mřížkovou zkouškou podle ČSN EN ISO 2409, kterou je možné empiricky stanovit přílnavost nátěrů do tloušťky 250 μm .

7.2.4 Pórovitost nátěru

Četnost a přítomnost výskytu pórů má velký vliv na možnost pronikání korozního prostředí k chráněnému povrchu. Obecně platí, že jakákoliv pórovitost je nebezpečná pro životnost nátěrů, které zabezpečují ochranu jak adhezním, tak bariérovým mechanismem. V praxi se pro měření této kvalitativní veličiny používají nízkonapěťové a vysokonapěťové metody, které signalizují v místě defektu průnik elektrického napětí k podkladovému kovu, podle norem např. ASTM D 5162, ČSN EN ISO 29601.

Pórovitost se obvykle zkouší u povlaků, které budou exponovány silnému koroznímu prostředí, např. ponor ve vodě, uložení do země, povlaky s izolačními vlastnostmi apod.

Zkoušku není možné provádět u vodivých povlaků a povlaků s vysokým obsahem kovových pigmentů (Zn, Al, železitá slída apod.) v sušině.

7.3 Kontrolní plochy

V případech provádění protikorozní ochrany u rozsáhlých konstrukcí se doporučuje provést kontrolní plochy. Kontrolní plochy udávají odsouhlasený a akceptovatelný standard prací povrchových úprav na všech stupních technologického postupu. Při odsouhlasení a zakotvení ve smluvních podkladech mohou být použity i pro účely garance. Musí být zhotoveny v místech, kde je korozní zatížení typické pro stavební dílo.

Příprava povrchu a aplikace povrchové ochrany na kontrolních plochách musí být provedeny podle stanoveného technologického postupu za účasti zainteresovaných stran. Všechny kontrolní plochy musí být zdokumentovány a označeny, o jejich přípravě musí být vypracován písemný záznam.

Doporučovaný počet kontrolních ploch vzhledem k velikosti konstrukce udává Tabulka 6.

Tabulka 6 Počet kontrolních ploch podle ČSN EN ISO 12944-7

Natíraná plocha konstrukce (m ²)	Doporučený počet kontrolních ploch	Doporučený podíl kontrolních ploch k ploše celé konstrukce (%)
≤ 5000	1	0,3
>5000 ≤ 10000	2	0,3
>10000 ≤ 25000	3	0,2
>25000 ≤ 50000	4	0,15
> 50000	5	0,1

8 Obnova PKO

Po uplynutí předpokládané životnosti protikorozi ochrany se provede vyhodnocení stavu konstrukce a podle stavu protikorozi ochrany se provede celková nebo jen částečná obnova protikorozi ochrany nátěrovým systémem. V případě částečné obnovy protikorozi ochrany je nutné použít nátěrovou hmotu na stejné pojivové bázi nebo ověřit kompatibilitu stávající a nové nátěrové hmoty, pokud tato není známá.

Pro zpracování specifikací prací spojených s údržbou je možné využít doporučení normy ČSN EN ISO 12944-8.

8.1 Hodnocení stavu existujících nátěrových systémů

Stav existujících nátěrů za účelem jejich obnovy a údržby musí být vyhodnocen jednak z hlediska degradace samotných nátěrů tj. intenzity, množství a rozsahu obecných vad a jednak z hlediska vlastního stavu povrchu pod nátěrem tzn. rozsahu a typu korozního poškození.

Na základě provedených hodnocení se určí, zda bude provedena oprava ocelové konstrukce a následně aplikace povrchových úprav včetně kompletní přípravy povrchu na příslušných částech OK.

Hodnocení stavu existujících nátěrů i stupně korozního poškození OK se provádí podle souboru norem ČSN EN ISO 4628, část 1 až 10, Vizually se vyhodnotí výskyt puchýřků, stupeň prokorodování, praskání, odlupování, křídování, případně výskyt nitkové koroze. Stanoví se přilnavost (jednotlivých vrstev nebo celého nátěrového systému) a v místech s korozním napadením se vyhodnotí stav podkladového kovu, případně se vyhodnotí korozní úbytky. Podle získaných výsledků se provede návrh dalšího postupu (částečná nebo celková obnova PKO).

Rozhodnutí o opravném nátěrovém systému musí být předem konzultováno s konkrétním výrobcem nátěrových hmot. Pro ověření doporučení výrobce, pokud opravný systém ještě není ověřen, je vhodné připravit a vyhodnotit s určitým časovým odstupem zkušební plochy.

8.2 Návrh způsobu obnovy PKO

Místní oprava PKO

Přistupujeme k ní tehdy, jestliže PKO je v dobrém stavu, přilnavost je dostatečná, nedochází k samovolnému odlupu jednotlivých vrstev ani celého systému PKO, prokorodování se vyskytuje na ploše menší než 1% celkové plochy, maximálně však do 5% celkové plochy konstrukce.

Poznámka:

V případech, kde se korozní poškození blíží hodnotě 5% a více % je nutné vyhodnotit, zda místní oprava je ještě ekonomicky výhodná v porovnání s náklady na celkovou obnovu PKO.

Celková obnova PKO

Provádí se u silně poškozených a prokorodovaných PKO, s nízkou přilnavostí. Prokorodování se vyskytuje na ploše větší než 5% celkové plochy.

8.3 Návrh nátěrového systému

U návrhu nátěrového systému při celkové obnově se vychází ze shodných principů a pravidel jako u volby nátěrového systému nových konstrukcí, včetně přípravy povrchu, viz kapitola 6 a Příloha 6.

V každém případě je nutné pečlivě dodržovat pravidla pro přípravu povrchu dle ČSN ISO 8501-2 a následně aplikaci nátěrového systému, včetně doporučených tloušťek jednotlivých vrstev i celého NS. Před aplikací opravného systému musí být povrch čistý, suchý a bez prachu, s okraji původního NS zbroušenými „do ztracena“.

9 Hygienické, požární a bezpečnostní požadavky

Za dodržování uvedených zásad hygieny, ochrany zdraví, bezpečnostních a požárních předpisů i ochrany životního prostředí zodpovídá zhotovitel. Všechny tyto zásady musí být uvedeny v konkrétním technologickém postupu pro danou akci.

9.1 Bezpečnost a hygiena při práci s nátěrovými hmotami

Nátěrové hmoty (laky, emaily, tmely, ředidla, katalyzátory, tužidla, pomocné přípravky) jsou látky škodlivé lidskému zdraví, které mají charakter přípravků obsahujících nebezpečné látky ve smyslu zákona č. 356/2003 Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 186/2004 Sb., zákonem č. 125/2005 Sb., zákonem č. 345/2005 Sb., a zákonem č. 222/2006 Sb. Dráždí až poškozuje pokožku a sliznici, jsou škodlivé při vdechování a při požití. Proto při jejich zpracování musí být dodržovány zásady ochrany zdraví.

Při zpracování většiny nátěrových hmot se používají organická rozpouštědla (úprava konzistence, mytí pracovních pomůcek). Rozpouštědla i jejich páry odmašťují a dráždí pokožku, působí narkoticky, dráždí sliznici dýchacích cest. V prostorech, kde jsou nátěrové hmoty zpracovávány, musí být zajištěno účinné větrání, aby nedocházelo k překročení nejvyšších přípustných koncentrací par v ovzduší, neboť tyto páry, vedle fyziologických účinků na lidský organismus, tvoří se vzduchem výbušnou směs.

Specifikace všech nebezpečných látek, s vyznačením vlivu na zdraví a na životní prostředí, je uvedena v bezpečnostním listu použitého konkrétního materiálu.

Zaměstnanci, kteří pracují s náterovými hmotami, musí být řádně poučeni (minimálně jedenkrát za rok) o jejich vlivu na lidský organismus a o zásadách bezpečnosti a hygieny práce. Při práci jsou povinni používat ochranné oděvy a osobní pomůcky (ochranné rukavice, brýle, štíty, respirátory a pod.), které jsou předepsány podle konkrétních technologických postupů a technických podmínek. Na pracovišti se nesmí jíst, pít, kouřit a ukládat jakékoliv potraviny.

Na pracovišti musí být k dispozici příruční lékárnička, její vybavení je nutno pravidelně kontrolovat a doplňovat. Zásady bezpečnosti a hygieny práce musí být uvedeny v příslušných pracovních instrukcích zpracovaných pro jednotlivá pracoviště. Na pracovištích a ve skladech musí být vyvěšeny pokyny pro poskytnutí první pomoci, včetně telefonního spojení na nejbližší lékařskou pomoc.

9.2 Požární požadavky

Sklady, příruční sklady a pracoviště, kde se manipuluje s hořlavinami, musí být vybaveny: hasicím přístrojem pěnovým nebo práškovým (ČSN 65 0201);

- bednou s pískem a lopatkou;
- výstražnými nápisy dle ČSN 01 8013 a ČSN ISO 3864;
- kovovou nádobou nebo kontejnerem s dobře těsnícím víkem, na podstavci min. 10 cm vysokém, přičemž tato nádoba musí být uložena na bezpečném místě, mimo vlastní sklad a je určena pro odkládání zbytků nebo odpadu, u kterého může dojít k samovznícení.

10 Závěrečné ustanovení

11 Citované a související předpisy

11.1 České technické normy

Normy a předpisy uvedené v této kapitole TKP jsou v jejím textu citovány, nebo mají k obsahu kapitoly vztah, jsou pro zhotovení ZDS, RDS a zhotovení stavby závazné. Zhotovitelé ZDS, RDS PKO a stavby jsou povinni uplatnit příslušnou normu nebo předpis v platném znění k datu vydání zadávací dokumentace stavby.

Citované normy

ČSN EN ISO 9001	Systémy managementu kvality – Požadavky
ČSN EN ISO 9002	Systémy jakosti. Model zabezpečování jakosti při výrobě, instalaci a servisu
ČSN EN ISO 8044	Koroze kovů a slitin - Základní termíny a definice
ČSN ISO 2178	Nemagnetické povlaky na magnetických podkladech. Měření tloušťky povlaku. Magnetická metoda

ČSN EN ISO 8501-1	Příprava ocelových povrchů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Vizualní vyhodnocení čistoty povrchu - Část 1: Stupně zarezavění a stupně přípravy ocelového podkladu bez povlaku a ocelového podkladu po úplném odstranění předchozích povlaků
ČSN ISO 8501-2	Příprava ocelových povrchů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Vizualní vyhodnocení čistoty povrchu - Část 2: Stupně přípravy dříve natřeného ocelového podkladu po místním odstranění předchozích povlaků
ČSN ISO 8502-3	Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků. Zkoušky pro vyhodnocení čistoty povrchu - Část 3: Stanovení prachu na ocelovém povrchu připraveném pro natírání (metoda snímání samolepicí páskou)
ČSN EN ISO 8503-1	Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků. Charakteristiky drsnosti povrchu otryskaných ocelových podkladů - Část 1: Specifikace a definice pro hodnocení otryskaných povrchů s pomocí ISO komparátorů profilu povrchu
ČSN EN ISO 8503-2	Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků. Charakteristiky drsnosti povrchu otryskaných ocelových podkladů - Část 2: Hodnocení profilu povrchu otryskané oceli komparátorem
ČSN EN ISO 8504-2	Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků – Metody přípravy povrchu - Část 2: Otryskávání
ČSN ISO 8504-3	Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků. Metody přípravy povrchu - Část 3: Ruční a mechanizované čištění
ČSN EN ISO 12944-1	Nátěrové hmoty - Protikorozi ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 1: Obecné zásady
ČSN EN ISO 12944-2	Nátěrové hmoty - Protikorozi ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 2: Klasifikace vnějšího prostředí
ČSN EN ISO 12944-3	Nátěrové hmoty - Protikorozi ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 3: Navrhování
ČSN EN ISO 12944-4	Nátěrové hmoty - Protikorozi ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 4: Typy povrchů podkladů a jejich příprava
ČSN EN ISO 12944-5	Nátěrové hmoty - Protikorozi ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 5: Ochranné nátěrové systémy
ČSN EN ISO 12944-6	Nátěrové hmoty - Protikorozi ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 6: Laboratorní zkušební metody
ČSN EN ISO 12944-7	Nátěrové hmoty - Protikorozi ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 7: Provádění a dozor při zhotovování nátěrů
ČSN EN ISO 12944-8	Nátěrové hmoty - Protikorozi ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 8: Zpracování specifikací pro nové a údržbové nátěry

ČSN EN ISO 12944-9	Nátěrové hmoty - Protikorozní ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 9: Protective paint systems and laboratory performance test methods for offshore and related structures
ČSN EN ISO 14713-1	Zinkové povlaky - Směrnice a doporučení pro ochranu ocelových a litinových konstrukcí proti korozi - Část 1: Všeobecné zásady pro navrhování a odolnost proti korozi
ČSN EN ISO 14713-2	Zinkové povlaky - Směrnice a doporučení pro ochranu ocelových a litinových konstrukcí proti korozi - Část 2: Žárové zinkování ponorem
ČSN EN ISO 1461	Zinkové povlaky nanášené žárově ponorem na ocelové a litinové výrobky - Specifikace a zkušební metody
ČSN EN ISO 14922-1	Žárové stříkání - Požadavky na jakost při žárovém stříkání konstrukcí - část 1: Směrnice pro jejich volbu a použití
ČSN EN ISO 14922-4	Žárové stříkání - Požadavky na jakost při žárovém stříkání konstrukcí - část 4: Základní požadavky na jakost
ČSN EN ISO 2063	Žárové stříkání - Kovové a jiné anorganické povlaky - Zinek, hliník a jejich slitiny
ČSN EN ISO 14919	Žárové stříkání - Dráty, tyčinky a kordy pro stříkání plamenem a stříkání elektrickým obloukem - Klasifikace - Technické dodací podmínky
ČSN EN ISO 14918	Žárové stříkání - Zkoušení způsobilosti pracovníků provádějících žárové stříkání
ČSN EN ISO 16276-1	Ochrana ocelových konstrukcí proti korozi ochrannými nátěrovými systémy - Hodnocení a kritéria přijetí, adheze/koheze (odtrhová pevnost) povlaku - Část 1: Odtrhová zkouška
ČSN EN ISO 16276-2	Ochrana ocelových konstrukcí proti korozi ochrannými nátěrovými systémy - Hodnocení a kritéria přijetí, adheze/koheze (odtrhová pevnost) povlaku - Část 2: Mřížková zkouška a křížový řez
ČSN ISO 19840	Nátěrové hmoty - Ochrana ocelových konstrukcí proti korozi nátěrovými systémy - Měření a kritéria přejímky tloušťky suchého filmu na drsném povrchu
ČSN 65 0201	Hořlavé kapaliny – Prostory pro výrobu, skladování a manipulaci
ČSN EN ISO 4618	Nátěrové hmoty - Termíny a definice
ČSN EN ISO 2808	Nátěrové hmoty - Stanovení tloušťky nátěru
ČSN EN ISO 4628-1	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu – Část 1: Obecný úvod a systém klasifikace
ČSN EN ISO 4628-2	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 2: Hodnocení stupně puchýřkování
ČSN EN ISO 4628-3	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 3: Hodnocení stupně prorezavění

ČSN EN ISO 4628-4	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 4: Hodnocení stupně praskání
ČSN EN ISO 4628-5	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 5: Hodnocení stupně odlupování
ČSN EN ISO 4628-6	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Stanovení intenzity, množství a velikosti běžných typů obecných vad - Část 6: Vyhodnocení stupně křídování metodou samolepicí pásky
ČSN EN ISO 4628-7	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 7: Hodnocení stupně křídování metodou sametu
ČSN EN ISO 4628-8	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 8: Hodnocení stupně delaminace a koroze v okolí řezu
ČSN EN ISO 4628-10	Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 10: Hodnocení stupně nitkové koroze
ČSN EN ISO 4624	Nátěrové hmoty – Odtrhová zkouška přilnavosti
ČSN EN ISO 2409	Nátěrové hmoty - Mřížková zkouška
ČSN EN ISO 8501-3	Příprava ocelových povrchů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Vizuální vyhodnocení čistoty povrchu - Část 3: Stupně přípravy svarů, hran a ostatních ploch s povrchovými vadami
ČSN EN ISO 29601	Nátěrové hmoty - Ochrana proti korozi ochrannými nátěrovými systémy – Hodnocení pórovitosti suchého nátěru
ČSN EN 971-1	Nátěrové hmoty - Názvy a definice v oboru nátěrových hmot - Část 1: Obecné pojmy
ČSN 732603	Provádění ocelových mostních konstrukcí
ČSN EN 15520	Žárové stříkání - Doporučení pro konstrukční řešení součástí s žárově stříkanými povlaky
ČSN EN ISO 17025	Posuzování shody - Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří
ČSN P ENV 12837	Nátěrové hmoty - Kvalifikační požadavky na inspektory protikorozní ochrany ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy
Std-401 APC:2011	Standard kvalifikace a certifikace pracovníků v oboru koroze a protikorozní ochrany obecné principy
ASTM D 3359	Standard Test Methods for Measuring Adhesion by Tape Test

11.2 Technická pravidla

11.3 Právní předpisy